

SÖKAREN

NR 9

1979

LÖSNUMMERPRIS 7:00 inkl. moms

Samling kring Nya Tidsålderns tankar i Stockholm, där Gemenskapen Omkretsen byggs upp. — På bilden håller Mark Mawrence ett föredrag för bland andra Claude, Kerstin och Elisabet. (Foto: Per Sellmann)

Gemenskapen "Omkretsen"

Text- och bildreportage Per Sellmann

Under sommaren har det varit stor *New Age*-aktivitet i Stockholmsområdet. Mark Mawrence, som du kunde läsa om i Söka-rens förra nummer, bidrog till att sätta igång verksamheten. Åtskilliga människor har i flera år känt en önskan att i Sverige starta något Nya Tidsålderns-projekt, där alla resurser samlas. Och när nu Mark kom till Sverige, så blev han den enande och stimulerande kraft som behövdes.

– För att kunna komma någon vart med våra idéer måste vi ha en slagkraftig verksamhet, säger Bertil Kuhlemann. Det har tidigare snackats om en sån här verksamhet, men det mesta har stannat på idéstadiet.

– Jag träffade Mark på en konferens i Virginia Beach i USA och blev heltänd på hans sätt att jobba med "networking" för att skapa kontakt mellan människor och grupper, säger Kerstin Nordin. Ja, sen kom han till Sverige, och här blev han på sätt och vis en förlösande katalysator för många av oss med *New Age*-tankar. Och nu har en del av oss

träffats många gånger under sommaren och bildat en provisorisk förening som vi kallar Omkretsen. Vi har också förberett en stiftelse, som har arbetsnamnet Stiftelsen Nya Tidsåldern i Sverige.

– Är det då inte en risk att Omkretsen och Stiftelsen bara blir nya organisationer bland de redan existerande?

– Jovisst, skrattar Bertil, men framgången beror helt på responsen bland människorna. För att undvika dubblering av redan existerande organisationer har vi lagt fram en programförklaring, ett förslag till vad vi tycker att Omkretsen bör vara. Om tiden nu är mogen för allt detta återstår att se.

PROGRAM

Så här ser förslaget till programförklaring ut:

Många områden av samhället som teknologi, politik, ekonomi, livsmedelsförsörjning, hälsovård, omsorg om barn och äldre, utbildning, miljövård, kultur, filosofi och trosfrågor genomgår nu en serie svårigheter, kriser och förändringar.

På Djurö en varm sommardag. Mark Mawrence, i förgrunden, Kerstin Nordin och Bertil Kuhle- mann diskuterar stiftelsen Nya Tidsåldern i Sverige.

Detta har medfört att ett stort antal grupper och individer idag söker alternativa lösningar på olika problem i samhället.

De olika samhällsområdena kan synas mångfacetterade och åtskilda från varandra, men mångfalden ingår ändå i en helhet. Ju klarare denna helhet framträder, desto större grad av gemenskap och enhet kan vi känna. Hos allt fler människor med olika yrken och intressen växer idag också fram en levande helhetsyn på tillvaron.

Det känns därför i allt högre grad viktigt att de olika grupper och individer som söker dessa alternativa lösningar får kontakt med varandra för att kunna förverkliga denna helhetssyn. Likaväl som vi är öppna inför livet, måste vi också ta ett socialt ansvar.

Även hos etablerade organ inom de skilda samhällsområdena finns en mängd möjligheter, resurser och idéer som skulle kunna ge viktiga bidrag till dessa ansträngningar. Tyvärr har det visat sig att traditionella sätt att möta problem ofta leder till centralisering, byråkrati och isolerat kommittéarbete; sällan ser man frågorna ur ett helhetsperspektiv.

Ett viktigt steg mot att komma över de här svårigheterna och öka förståelsen för samhörighet och växelspel mellan dessa områden skulle vara att skapa ett kontaktnät för samverkan. Genom direkta kontakter mellan grupper med olika intresse- och verksamhetsområden skulle man kunna få till stånd ett skapande samspel mellan idéer, resurser och kunskaper. Redan nu befintliga kontaktnät behöver då också samverka.

För att förverkliga dessa idéer om ett kontaktnät bildades den 6 september 1979 gemenskapen OMKRETSEN. En stiftelse "Den Nya Tidsåldern i Sverige" inrättades samtidigt som penningförvaltande organ.

OMKRETSEN, som är öppen för alla intresserade grupper och individer, vill försöka bli en katalysator till det fria flödet av information om idéer, resurser och kunskaper mellan intresserade parter. Eftersom det finns så många skilda synpunkter att ta hänsyn till inom de olika

kultursektorerna, är ett kontaktnät ett naturligt steg i en utveckling. Man får då möjlighet att förstärka specifika ansträngningar och samtidigt vidga och berika varje projekt.

OMKRETSEN vill på intet sätt etablera sig som en organisation som försöker ta monopol på denna verksamhet. Vi skall arbeta efter idén att centrum bör finnas överallt. Det är därför, tvärtom, av största vikt att alla berörda parter söker bidra där det är möjligt. Vår vision av vad som kan göras kan då utmanas och vi tror att vi alla kan växa genom att vi delar med oss till varandra, och att vi kan lära oss genom praktiskt handlande.

VERKSAMHETER

Ett hundratal personer deltog under sommaren i förberedelserna för bildandet av gemenskapen Omkretsen. Bland annat följande verksamheter diskuterades:

Register över grupper och personer med intresse för Nya Tidsåldern i Sverige.

Register över grupper utomlands. Register över tänkbara föredrags- hållare.

Utgivande av en publikation med upplysningar om grupper, personer, tjänster, möten, böcker m m med anknytning till Nya Tidsåldern.

Informationspaket om andliga och transpersonella grupper.

Information och vägledning för personer som vill utveckla sig själva.

Telefonservice.

Information till allmänheten om gemenskapens arbete.

Kontakter med samhällsviktiga personer och organisationer om gemenskapen och Nya Tidsåldern. Information till barn och ungdom om människans utvecklingsmöjligheter och en holistisk livssyn.

Intervjuer med olika grupper om deras målsättning och framtidssyn. Studiecirklar.

Festivaler där skilda Nya Tidsålderns-grupper presenterar sig.

Stor Nya Tidsålderns-konferens i Stockholmstrakten (1981) med mycket hög nivå på föredragshållare och organisation.

Ett center för Nya Tidsåldern i Sverige, gemensamt för alla grupper.

GRUPPER

Följande grupper har planerats:

Informationscenter.

Vetenskapspanel.

Företagsledning och arbetsliv, kollektiv odling, kollektiv ekonomi och

organisation.

Översättning och spridning av litteratur.

Utställningar.

Information till barn och ungdom om människans utvecklingsmöjligheter och en holistisk livssyn.

Närradion i Stockholm.

Healing.

Musik, teater och dans.

Beskrivning av nuvarande samhälle.

Kursverksamhet och stor konferens sommaren 1981. Egen kursgård och center i Sverige.

*

Upplysningar om Omkretsgruppen och Stiftelsen Nya Tidsåldern i Sverige får du från Omkretsgruppen, c/o Bertil Kuhlemann, Väst-erängsvägen 51 B, 182 46 Eneby-berg.

Till stormöte i ABF-huset kom nära 50 personer från olika föreningar, organisationer och grupper. Deltog gjorde också många enskilda personer som på ett eller annat sätt representerade "den nya tidsåldern".

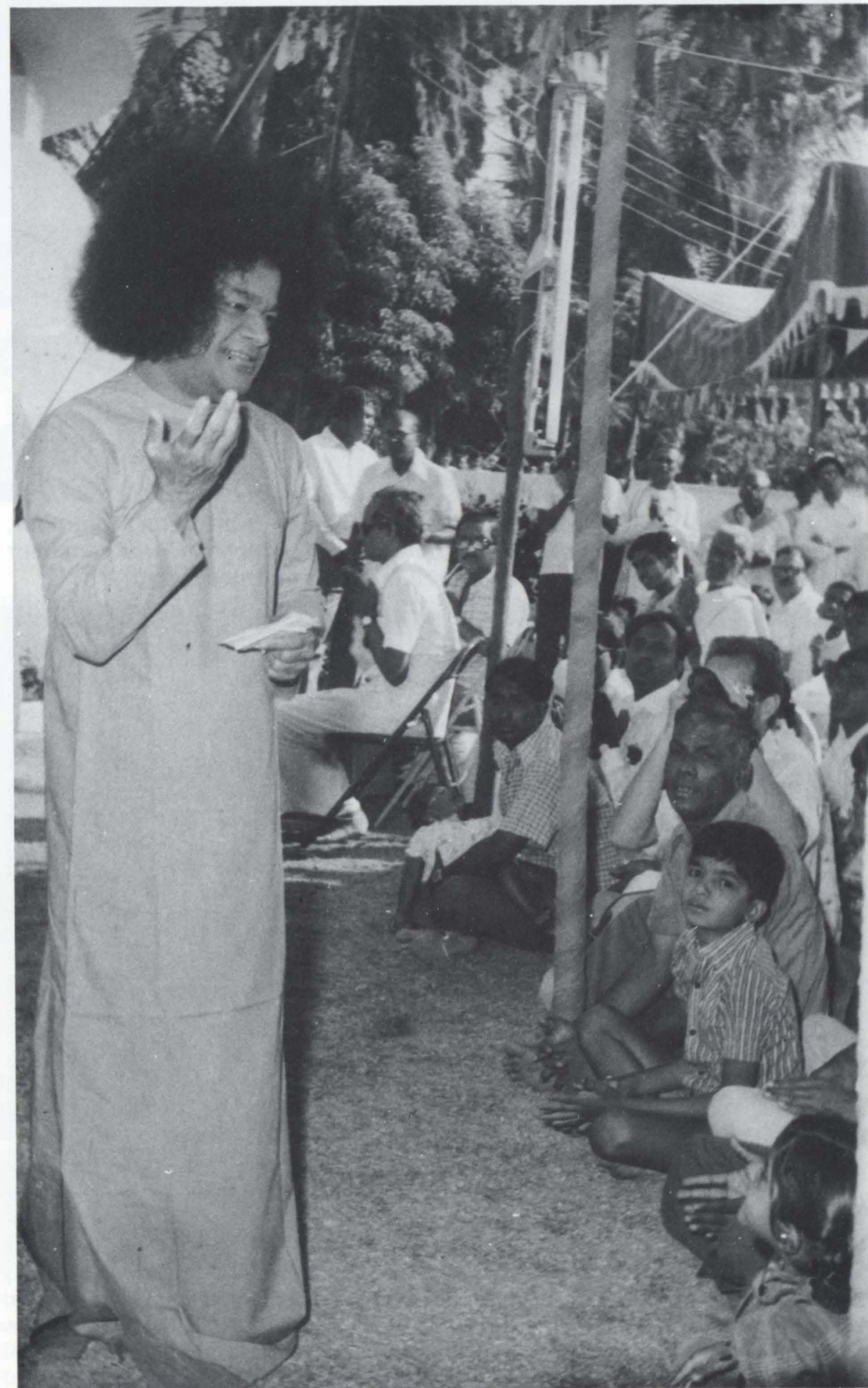

Bertil Kuhlemann berättar om hur föreningen "Omkretsen" och stiftelsen "Nya Tidsåldern i Sverige" är tänkta. – Flera ställde sig till förfogande som kontaktpersoner, och deras namn och adresser skrevs på svarta tavlan.

Folke Larsson

SAI BABA, GUDSINKARNATION

FOLKE LARSSON är en av de svenska sökare som träffat den märklige Sai Baba i Indien. Han säger bl a att "jag och andra har blivit starkt tagna av den äkthet som omstrålar honom".

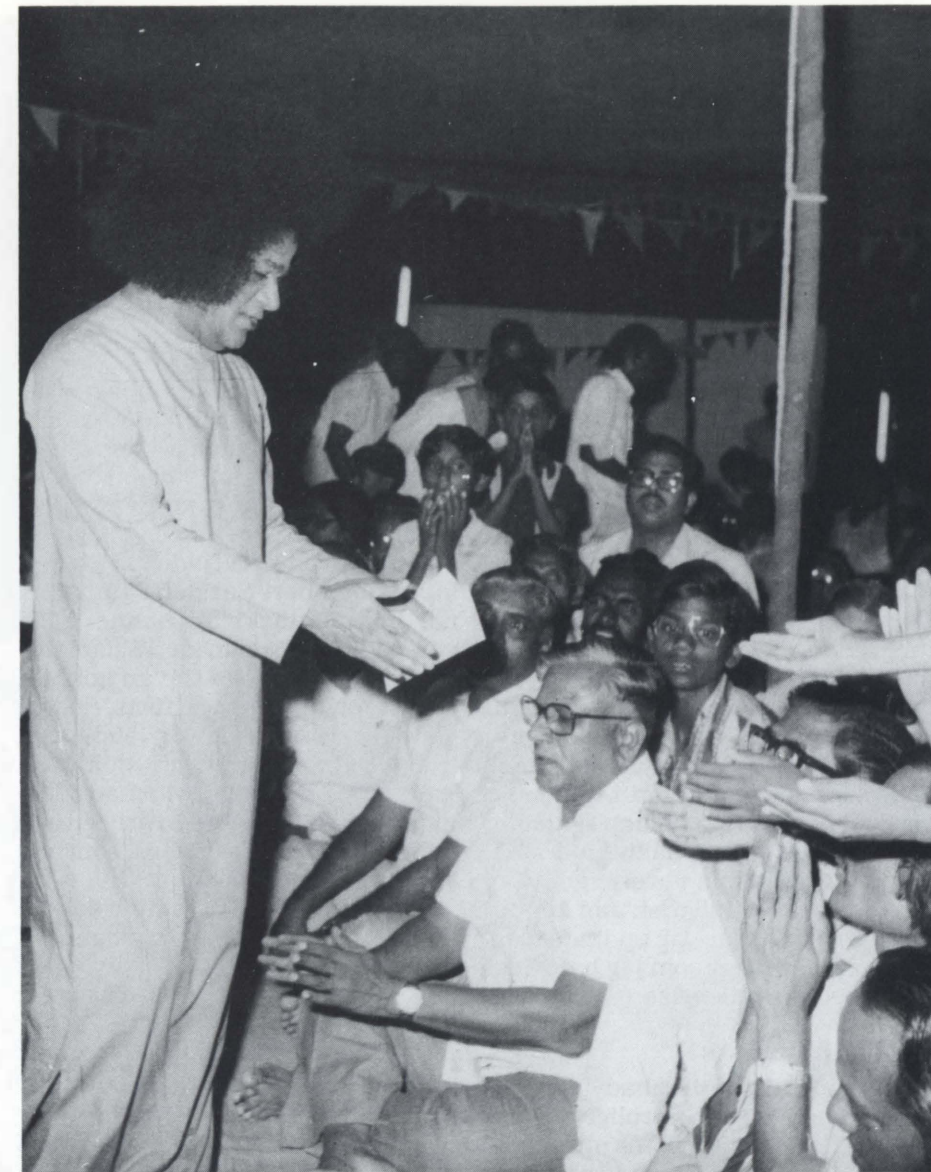

Miljontals hinduer hävdar idag att en avatar (Gudsinkarnation) har kommit till världen. Hans namn är Sai Baba. När man reser i Indien, ser man denne mans bild i hem, affärer, taxibilar, regeringsbyggnader ... och hos yogaaspiranter i Himalayas grottor, klädd i fotsid, ockrafärgad klädnad med en enorm afroasiatisk frisyr. Han ser inte precis ut som man tänkt sig en gudomlig varelse.

Under en av mina resor i Indien hade jag förmånen att komma i kontakt med denna högst märklige person. Men innan jag berättar om mina personliga erfarenheter, vill jag ge en bakgrund.

Det sägs av Krishna (Gud) i Bhagavad Gita att "när helst dharma (rättfärdighetens tradition) är i fara, då tar jag mänsklig form för att försvara och stärka rättfärdigheten". Sai Baba säger också detta. Och han säger att han i motsats till de andra avatarerna Rama och Krishna inte har kommit för att röja undan någon person som är fiende till rättfärdighetens tradition och därmed bereda plats för rättfärdighet. I stället säger han sig ha kommit för att med olika medel stimulera människans intelligens och ge henne råd, budord och vara hennes vän. Sai Baba säger sig ha tagit mänsklig form för att mänskligheten skall kunna känna sin släktskap med Gud, men att han i denna sin form höjer sig till en

Sai Baba går omkring och välsignar de församlade och hjälpsökande.

övermänsklig nivå för att stimulera oss att sträva efter denna nivå och nå Gud. Att nå Gud innebär enligt Sai Baba att förverkliga Gud inom sig själv.

Sai Baba uppmanar oss att inte överge den religion vi bekänner oss till, ty om vi följer den på rätt sätt, så kommer vi närmare honom. Han säger: "Alla namn är mitt namn, alla former är min form, och därför finns det ingen anledning för er att ändra er religion, sedan ni hört mig."

I ETT FLYGPLAN

Första gången jag hade närmare kontakt med Sai Baba var i ett indiskt inrikesflygplan. Jag hade fått min plats längst fram i planet, som var fullt förutom två platser längst fram på andra sidan gången.

Jag sitter och tittar ut genom fönstret och undrar vad man väntar på, då en grön Fiat 1100 stannar framför flygtrappan och ut träder den man vars foto jag sett över hela Indien.

Fler än jag har lagt märke till ho-

nom, ty i planet hörs ett sus av röster: "Sai Baba, Sai Baba".

Flygvärdinnorna ställer sig på parad, när han leende kommer in i planet tillsammans med en äldre man.

De sätter sig på de lediga platserna, planets dörrar stängs, vi kör ut på startbanan och blir redo för take off. Men i stället kommer flygkaptenen ut ur cockpiten och visar Sai Baba sin vörnd genom att vidröra hans fötter. Sai Baba säger något till honom och klappar honom på huvudet. Och kaptenen återvänder leende till cockpiten, och efter en stund lyfter planet.

Mannen vid sidan om Sai Baba tar efter en stund upp en tidning och börjar läsa. Jag sitter och smygittar på Sai Baba och undrar: "tillåter han verkligen sina lärjungar att sitta och läsa tidningen mitt framför honom?". Men i stället för att lägga ned tidningen pekar den äldre mannen på något i denna och börjar prata med Sai Baba. Jag tror nästan inte mina ögon, eftersom jag på mina resor genom Indien träffat

Sai Baba samlar upp brev, som han själv läser och besvarar.

många gurus, och de har alla behandlats med nästan överdriven vörnd av sina lärjungar, och denne Sai Baba anses av sina anhängare vara Gud.

Men snart avbryts det för mig svårförståeliga tidningsläsandet av att nästan alla passagerarna kommer för att visa Sai Baba sin vörnd.

När planet efter 45 minuter landar i Hyderabad kan jag inte låta bli att önska att resan varat litet längre, och jag har i denna stund en stark längtan efter att dyka djupare in i de mysterier som omger Sai Baba.

När planet landat, trappan körts fram och flygplansdörren öppnats, reser sig Sai Baba, och de andra resenärerna väntar vördsamt på att han skall lämna planet. Men just som han står på trappan vänder han sig om till en av flygvärdinnorna och frågar henne leende: "Do you like some vibuthi?" Jag står bara en meter ifrån honom och ser hur han rör sin högra hand i en halvcirkel; och ur handen kommer en vit aska, som han ger till den överväldigade flygvärdinnan.

Detta var min första direkta erfarenhet av de mirakler som gjort Sai Baba så känd.

I ETT TEMPEL

När jag senare besökte det tempel som är Sai Babas huvudsäte i Hyderabad, fick jag bevittna fler mirakler.

Två gånger om dagen kommer Sai Baba ut ur detta tempel för att träffa och hjälpa de människor, som söker honom. De sitter på marken framför templet, män till höger och kvinnor till vänster i långa, prydliga rader. De som sitter i de främsta raderna har väntat sedan klockan sex på morgonen, och när klockan är halv nio kommer de sjuka burna på bårar av släktingar eller vänner och placeras på reserverade platser längst fram.

En stund därefter syns vid tempelporten en gestalt i en fotsid saffransröd klädnad. De församlade vet genast vem det är och hälsar genom att föra handflatorna mot varandra på indiskt vis. Sai Baba är kort till växten och har ett stort afroasi-

atiskt hår. När han kommer där gående påminner han om en dansande kobra, skrämmande och fascinerande på samma gång. Men när man ser honom på nära håll, försvinner det som först tycktes vara skrämmande och man får i stället en känsla av tillförsikt och kärlek. Han går omkring bland människorna. En del av de sjuka klappar han om, för andra manifesterar han *vibuthi* (helig aska) genom att svänga sin högra hand i luften. Flera av de sjuka tycks bli botade av denna behandling med *vibuthi* och handpåläggning – andra tycks han inte bry sig om.

Det var som en otrolig dröm att bevittna det som utspelade sig framför mina ögon denna morgon. Sai Baba skakade min materialistiska livssyn i sina grundvalar. Han rörde sin hand i luften, och från ingenting manifesterades *vibuthi*, guldmedaljonger, guldringar, som han sedan gav bort till de församlade. Jag tänkte genast som försvar för min materialistiska verklighetsuppfattning att "denne man är en trollkarl som bara utför sina trick", men när jag sedan förstod att han gav bort det som han trollat fram, till barn, män och kvinnor och att de fick behålla gåvorna, då insåg jag att han måste vara äkta, ty annars hade han ju behövt vara enormt rik, men runt omkring honom såg jag ingen lyx eller rikedom. Och inte heller tar han emot några gåvor från dem som kommer till honom, eftersom han inte vill göra någon skillnad mellan dem som har råd att

ge gåvor och dem som är fattiga.

När jag nästa morgon satt utanför templet och väntade på att få se en glimt av Sai Baba, hade jag en mängd obesvarade frågor, men visste samtidigt att jag måste ge mig av nästa dag. Jag hade inget bevis för att Sai Baba var den han gav sig ut för att vara. Jag önskade att jag kunde tro på honom som en avatar. Men det var svårt för mig att fullt tro på detta, eftersom det skulle få så stora konsekvenser för mig själv. Men jag bad en bön till min barndoms Gud och sa: "Om denne Sai Baba är du, så låt honom visa mig det!"

Omkring 5 000 människor var samlade utanför templet, när Sai Baba kom ut strax efter klockan åtta. Han gick nästan direkt fram till mig och sa: "Du har väntat på mig sedan 6.30 på denna plats, och nu skall du få se." Han rörde handen i en halvcirkel, och ur den strömmade *vibuthi*, som han gav till mig. Nästan automatiskt stoppade jag den vita askan i munnen. Den smakade sött, och den skapade en explosion i mitt bakhuvud som gjorde att hela min varelse genomströmmades av salighet. Jag kände mig välsignad, det var en underbar känsla. Alla frågor som jag haft fick svar i denna upplevelse.

En död uppväcks

Under min tid i Hyderabad hade jag hört många nästan otroliga historier om Sai Baba och hans mirakler, som lärjungar till honom berättade. Men en av de mest fantastiska är

nog följande, som undersökts och verifierats av en domare från Madras. Den berättas av dr John Hislop, en pensionerad amerikansk professor.

Tidigt på juldagen 1971 fick dr Hislop höra att hans vän Walter Covan hade avlidit av hjärtslag. Han begav sig då genast tillsammans med sin fru till det hotell där Covan bodde och där Elsie Covan bekräftade den sorgliga nyheten. Kroppen fördes senare på eftermiddagen till ett sjukhus, där en läkare förklarade att Covan var död. Man stoppade bomull i näsa och öron på kroppen och lade ett lakan över den, varpå den kördes in i ett ensamt rum.

Elsie Covan berättade för dr Hislop att hon bett Sai Baba om hjälp, när hon upptäckt att hennes man var död. När sedan dr Hislop tillsammans med Elsie Covan kom till sjukhuset, dit kroppen förts, fick de höra att Walter Covan levde. Sai Baba hade kommit till sjukhuset strax efter det att Covan hade förklarats död. Han hade varit ensam med Covans döda kropp, som vid hans avfärd åter hade fått liv.

Sai Baba sa senare samma dag till en grupp församlade lärjungar att han väckt mr Covan till liv, men han gav inte något skäl till varför han gjort detta.

Dr Hislop bad sin vän Covan att berätta vad som hänt. Denne sa: "Sedan jag varit två dygn på Canemara Hotel i Madras fick jag lunginflammation. När jag så låg i min säng och kippade efter andan, var plötsligt hela kroppskampen över och jag dog. Jag var väldigt lugn i ett tillstånd av lycksalighet, och Herren Sai Baba var vid min sida. Även då min kropp låg död på sängen, fortsatte mitt sinne att arbeta. Sai Baba förde mig till en väldigt stor sal, där hundratals människor var i arbete. I den salen fördes statistik om människors föregående liv. Baba bad dem skaffa fram allt om mina föregående inkarnationer. Det var massor av böcker och rullar, som alla verkade vara på olika språk. Baba översatte dem för mig allteftersom de lästes upp. Först handlade det om länder som inte funnits på tusentals år. Men när vi kom till kung Davids tid, blev det mer intressant. Jag kunde inte tro att jag varit så stor och betydelsefull i mina föregående liv som dessa protokoll sade. Efterhand som uppläsningen av mina föregående liv fortsatte, förstod jag att det som räknades mest vad mina motiv och min karaktär. Jag hade gjort mig känd för framstående

Några av de sjuka ges den heliga askan *vibuthi*, som Sai Baba tar fram från "ingenstans".

Sai Baba sitter på golvet framför den tron som hans lärjungar i Hyderabad har gjort åt honom.

aktiviteter inom det andliga och politiska området, samt arbetat för freden. Jag kommer inte ihåg mina olika namn, men jag finns med i nästan alla världens historieböcker. Allteftersom jag inkarnerade i olika länder, förde jag ut min mission, som var andlig och fredsskapande. Efter omkring två timmar var upplösningen klar och Herren Sai Baba sa att jag ännu inte hade fullgjort det arbete som jag denna gång hade blivit född till att göra.

Jag tvekade att lämna det underbara tillstånd som jag befann mig i. Jag tittade på min kropp och tyckte att det skulle vara som att hoppa ned i en dypöl, om jag återvände till den, men jag förstod att jag måste slutföra mitt arbete på jorden så att jag sedan slutligen skulle kunna uppgå i Sai Baba.

Jag återvände till min kropp ... och i det ögonblicket började kroppen fungera igen. Jag försökte andas, och fastän jag var så sjuk man överhuvud taget kan vara, så levde jag. Senare öppnade jag mina ögon, såg min fru och sa: 'Du klär verkligen i rosa.'"

Sedan dr Hislop hört Walter Covans berättelse, frågade han Sai Baba om Covans historia var äkta eller någon sorts hallucination eller illusion. Sai Baba svarade: "Erfarenheten var äkta och ingen illusion. Det var en erfarenhet som utspelade sig i mr Covans sinne, och jag var själv där och styrde och förklarade tankarna."*)

När frågan om alla människor har liknande dödserfarenheter ställdes, svarade Sai Baba: "Det är inte nödvändigt. En del har liknande erfarenheter, andra inte, beroende på hur sinnet är programmerat."

När jag pratade med sådana som hade träffat Sai Baba och frågade vad de ansåg var det mest betydelsefulla runt honom, sa de att det viktigaste inte var miraklerna utan den förtröstan och inspiration som han planterade i hjärtat. Själv säger Sai Baba att de mirakler som omger honom är resultatet av den kärlek han har till människorna och bidrar till att väcka människorna ur gudlös okunnighet till tro på den gudomliga skatt som finns i vars och ens inre.

Sai Baba talar inte om Gud som något som är skilt från människorna, utan han säger att Gud är människans sanna natur. Han säger: "Skillnaden mellan mig och er är att jag alltid vetat att jag är Gud, medan ni ännu inte är medvetna om att ni är Gud."

Oberoende av om Sai Baba verkligen har förmågan att uppväcka

människor från de döda eller ej, så är det underligt att han inte är mera omtalad utanför Indien. En av orsakerna kan ju vara att han föresatt sig att först se till sitt eget hus (Indien) innan han ger sig utanför landets gränser. Hans sätt att ta hand om Indien är att starta skolor och universitet, där de studerande får grundlig utbildning i livets andliga värden och samtidigt nödvändig världslig kunskap. Sai Baba säger att ett lands skolor är den bank varifrån man skriver ut en check, när man behöver starka, trogna och skickliga arbetare. Han menar att enda sättet att få Indien att fungera är att utbilda intelligenta, ärliga och ödmjuka ledare för landet.

En orsak till att Sai Baba inte blivit mer uppmärksammat utanför sitt hemland torde vara hans nonchalans för vad vi i västerlandet kallar PR. För Sai Baba används ingen form av kommersiell PR. Det förekommer tex inga affischer, inga annonser. När han reser runt i Indien, så sprids hans ankomst till en plats med "djungeltelegraf", och ändå samlas 10 000-tals människor för att se och höra honom. I Bombay brukar över 100 000 människor vara församlade.

Det förefaller som om Sai Baba inom de närmaste åren kommer att göra resor i väst, kanske främst i USA, som redan nu har ett trettio-tal Satya Sai-centra. Sai Baba säger själv att hans namn kommer att bli känt över hela världen 1982 på

Polemik om "nyandligheten"

CRUX är en kristen ungdomstidning. Den tycker inte om "nyandligheten". I nr 5 hade Lennart Lundberg en replik till Religiöst Forums ordförande Björn Sahlin. Jag tyckte att den inte borde stå oemotsagd och skrev en insändare på drygt 300 ord; men följande del därav infördes aldrig i CRUX:

Det som Lundberg kallar "reklamtexter för omstridda rörelser" (i Religionsboken) är samma positivt sakliga behandling som de traditionellt kristna önskar för sin egen tro, men som Lundberg alltså vill förvägra andra religiösa rörelser. Och "omstridda rörelser" ... Har inte Lundberg märkt att också kristendomen är i hög grad omstridd? Skulle en religiös rörelse som är "omstridd" inte få förekomma i skolans religionsundervisning (åtminstone inte på ett sätt som rörelsen själv kan acceptera) då finge ju också kristendomen uteslutas!

grund av vissa mirakler som han kommer att göra i samband med naturkatastrofer. Då kommer folk från hela världen, säger han, att flockas kring hans kroppsliga gestalt, och för sina anhängare blir han inte lika lättillgänglig som nu, utan de kommer ofta att se honom på avstånd som en orange punkt framför ett hav av människor.

Sai Baba är inte en vetenskapligt orienterad person i den meningen att han låter sina mirakler studeras i laboratorier, men till hans närmas-te lärjungar kan ändå räknas några av Indiens främsta vetenskapsmän, såsom dr Baghavatam, före detta direktör för All Indian Insitute of Science och numera vetenskaplig rådgivare åt indiska försvarsdepartementet.

Oberoende av om man kan tro på vad Sai Baba säger sig vara, eller inte, så måste man respektera och beundra denne man, och ingen som ser och hör honom kan gå oberörd från ett sådant möte.

I Sverige finns en relativt nystartad Satya Sai-förening, som anordnar resor till Sai Baba samt ger upplysningar om Sai Baba-verksamhet i Sverige och utlandet. Intresserade kan vända sig till Satya Sai Center, Box 5064, 591 05 Motala.

*) Avsnittet om Walter Covan bygger på Samuel H Sandweiss bok "The holy man and the psychiatrist" och på vad som berättats för artikelförfattaren.

Enligt min mening innebär Religionsboken ett steg i rätt riktning bl a däri att den i jämförelse med de tidigare religionskunskapsböcker som jag läst i, ger en riktigare beskrivning av hinduistisk och buddhistisk religion. Bertil Persson har haft ett nära och respektfullt samarbete med företrädare för annan tro än hans egen (han är ju kristen) vilket måste vara nödvändigt i alla framtida läroböcker i religionskunskap.

För övrigt tycker jag att kristet troende borde kunna känna gemenskap med andra slags troende människor snarare än fiendskap och aversion. Det finns säkert mer som förenar än som skiljer. "Människorna är inte olika, det är bara åsikterna som är olika" som en tjej sa i TV-programmet "Frälsning, politik och tårar" nyligen.

Sven Magnusson

DIDI ASITIIMA BRCIS EFTERLÄMNADE BREV

En av de åtta medlemmar av rörelsen Ananda Marga, som offrat sig genom självbränning, är Didi Asitiima Brci. Han efterlämnade följande meddelande.

Sanningen kommer till slut att se var rättfärdigheten finns och göra slut på mänsklighetens okunnighet. Segern blir er!

Motivet för denna handling är utslutande att ge uttryck för min kärlek till mänskligheten och min tro att endast en kompromisslös, koncentrerad kamp mot omoral och för det som är vårt mål med livet, nämligen det obegränsade kärleks- och fridsriket, någonsin kan skapa ett verkligt lyckligt mänskligt samhälle. Vad jag varje dag har iakttagit och erfart runt omkring mig har inte på något sätt varit godtagbart och har fått en stark önskan att växa inom mig att med egna insatser hjälpa till att bränna bort själva rötterna och fröna till korruptionen, exploateringen och orätten.

Genom hela historien har stora andliga och religiösa personligheter blivit förföljda och fängslade. Kristus blev korsfäst, Krsna och Ramakrsna sattes i fängelse, muslimledaren Mohammed blev förföljd. Och tillsammans med dessa personer har också de till dem knutna rörelserna förföljts, blivit martyrer.

Utträdet ur Svenska kyrkan

Under 1970-talet har ca 110 000 människor lämnat Svenska kyrkan. Under 1978 ökade antalet utträden kraftigt; ca 31 000 människor lämnade kyrkan detta år.

En enkätundersökning i Stockholm visar att hälften av dem som lämnar kyrkan motiverar sitt utträde med att de inte tror eller

Likaså har grundaren av ANANDA MARGA, P.R. Sarkar, en stor spiritualist, humanist och filosof, blivit offer för omoraliska myndigheter; han fängslades på uppdikade anklagelser 1971 i Indien, förgiftades i Patna-fängelset i februari 1973 och dömdes till livstids fängelse under de korrupta förhållanden som rådde under Indira Gandhis undantagstillstånd. ANANDA MARGA, hans organisation, bannlystes och tusentals av dess medlemmar fängslades utan anklagelse eller order och undergick förfärlig tortyr vars syfte var att utplåna hela rörelsen och smutskasta dess goda anseende över hela världen.

Jag tror att de två amerikanerna V. Sheppard och S. Dwyer är offer precis som alla andra medlemmar av ANANDA MARGA, vilka blivit inblandade i fall med falska anklagelser i flera länder. Personligen tvivlar jag på att rättegången har genomförts utan godtycke och mutor.

Jag önskar att respektive högre myndigheter måtte överväga att bevilja ny rättegång utan påverkan eller tryck utifrån.

Ingen har känt till min önskan att

offra mig själv, det är en helt och hållet individuell handling, inte känd av någon. Med denna handling skulle jag vilja väcka internationell uppmärksamhet och moraliskt stöd för ANANDA MARGA, en andlig, humanitär rörelse, vilken står för självförverkligande och tjänande samt samhällets förbättring.

När omoral dominerar varje hörn av denna planet, när rättfärdiga människor blir offer för godtyckligt missbruk av makt, kan kanske offrandet av en oskyldig människas liv bränna bort fröna och rötterna till korruptionen, exploateringen och orätten – orsakerna till mänsklighetens lidande och förnedring.

Undertecknat

Didi Asitiima Brci
13 juni 1978

Från Mahima, juli-augusti 1978

Anm. Brevet är återgivet och översatt från den danska, engelskspråkiga tidskriften *New Religious Movements* – Up-date (juli, 1979) som utges av Dialogcenter Katrinebjergvej 52, DK-8200 Århus N Danmark.

dem som fortfarande är medlemmar i kyrkan. Äldre utträdare motiverar oftare sitt utträde med kvinnoprästfrågan, medan de yngre oftare pekar på att de inte tror.

(Ur ett pressmeddelande från Religionssociologiska Institutet i Stockholm.)

UR MIN CITATSAMLING

Rolf Åsare

UPPSKOV OCH PASSIVITET

Medan vi övertänker hur vi skall börja en sak, har det ofta blivit för sent att handla.

Quintilianus

Till vilken tidpunkt ämnar du uppskjuta att följa den väg du anser vara den rätta?

Epiktetos

Drygt är bara det arbete som man inte vågar påbörja. Det blir en mardröm.

Baudelaire

Om man väntar på att handla, handlar man inte.

Amiel

VID IMPRODUKTIVITET

Början är den viktigaste delen av arbetet.

Platon

Om man står vid foten av Mount Everest, verkar berget omöjligt att bestiga. Men om man tar ett steg i taget, kan man nå toppen.

Okänd

Den store kompositören arbetar inte därför att han är inspirerad, utan han blir inspirerad därför att han arbetar.

Ernest Newman

En tusenmilafärd börjar med ett steg.

Lao-Tse

Tänk på hur ofta du uppskjutit det ena som det andra och hur ofta du försummat tillfällen som gudarna givit dig. Skall du då aldrig besinna vilken värld du är en del av, vilken världshärskare som danat dig. Begränsat är det tidsmått som står dig till buds. Det svinner hän om du ej utnyttjar det till att finna själsfrid, liksom du också själv försvinner; och det kommer aldrig åter.

Marcus Aurelius

Tiden stannar tillräckligt länge hos den som vet att använda den.

Leonardo da Vinci

Bestäm dig när du vaknar på morgonen att i dag skall du ha en jättebra dag. Bestäm dig att följa ett program för en lyckodag.

Harry Lindquist

Det finns bara ett medel mot förlamningen: handling.

Börje Brilioth

Det är inte kraft som fattas människorna, utan vilja.

Victor Hugo

Vi kan bli gamla vid unga år genom likgiltighetens försoffning.

Börje Brilioth

ARBETE OCH FRAMGÅNG

Alla människors vinster är frukter av det de vågat.

Herodotos

I varje strävan är det precisionen som ger resultat.

Buffon

Utan möda ler lyckan aldrig mot oss.

Sofokles

Stora ting växer alltid fram ur uppoffring.

Romain Rolland

Ständig medström förslappar roddarens muskler.

Börje Brilioth

Framgång är ett barn av dristigheten.

Lord D'Israeli

Var flitiga, ty flit är framgångens moder.

Esaias Tegnér

Människan blir vad hon dyrkar.

Torsten Tegnér

Spela varje boll som om det var den sista i matchen.

Jan-Erik Lundquist

Jag lär alltid något av varje match.

Georg "Aby" Ericsson

MOTGÅNG OCH SVÄRIGHETER

Intet är hopplöst, intet förlorat, vare sig det gäller sjukdom eller motgång. Mycket som ansetts förtvivlat har plötsligt mött sin besegrare.

Börje Brilioth

Det är först när vi blir bittra, som allt kan skada oss. Det är vår inre attityd som avgör om de hårda slagen skall skada oss eller inte.

Harry Lindquist

Vår högsta ära ligger inte i att aldrig falla, men uti att resa oss varje gång vi fallit.

Kinesiskt ordspråk

Om ni tror att ni misslyckats bara för att ni råkat ut för ett tillfälligt bakslag – då är ni verkligen dömd att misslyckas.

William Marston

Att en enda verklig seger gör alla nederlag om intet – det är ett av de skönaste psykologiska fakta!

Vilhelm Ekelund

Jag önskar att jag kunde ta död på min värsta fiende som är modlöshet.

Harry Lindquist

Det finns många sätt att göra sitt liv rikare, mer harmoniskt och skickat att övervinna de svårigheter vi av och till möter. En metod jag funnit fruktbar är att läsa positiva och stimulerande appeller. Otaliga vittnesbörd finns om ordets makt över tanken. En välformulerad sats med en koncentrerad sanning kan med ens öppna en ny utsikt, visa en ny farväg, ge upphov till en ny – och

bättre! – livsform, överhuvud verka upplyftande på hela personligheten. Därför har jag sedan en del år nedtecknat en rad "guldorn", fyndord som på mig verkat manande, inspirerande, läkande. Kanske kan de citat jag valt ut också ha något av värde för Sökarens läsare.

R.Å.

DET PYTAGOREISKA FÖRBUNDET

Pytagoras föddes ca 580 f. Kr. på ön Samos utanför Mindre Asiens kust just norr om Miletos men tvingades emigrera och flyttade till Kroton i Syditalien. Här bildade han en filosofiskola, och han anses vara den första som kallade sig filosof.

Det pytagoreiska förbundet hade många strängar på sin lyra, bl a stiftade medlemmarna lagar och blev i praktiken stadens styrelse. Kroton blev ett mönster för ett aristokratiskt styrelsesätt. År 510 gjorde emellertid invånarna uppror och fördrev pytagoreerna. De flesta slog sig ned i grannstaden Metapontion, där Pytagoras dog vid sekelskiftet.

Pytagoras var en berest man. Bland andra länder hade han besökt Kreta och Egypten, och det fragment som berättar om hans resa till Babylonien kan också återge sanningen. Pytagoras ansåg sig själv dock vara betydligt mer berest än så. Han och hans anhängare trodde på själavandring. Självsade han sig ha fått en ovanlig gåva: den att komma ihåg sina tidigare existenser.

Det pytagoreiska förbundet levde kvar flera århundraden och spreds över hela den grekiska världen. Namnen på många av dess anhängare har bevarats till vår tid, bland vilka kan nämnas Alkmaion, som verkade tillsammans med Pytagoras och var den tidens mest kända läkare, Filolaos, som verkade i Kroton på 400-talet, Aristarkos, som vi återkommer till, och Arkytas från Tarent, vilken levde på 300-talet f. Kr. och var särskilt bevärdad i matematik och mekanik samt god vän med Platon.

Det finns en del fragment bevarade som tillskrivs Filolaos, men det råder delade meningar om autenticiteten. Med viss sannolikhet rör det sig om förfälskningar utförda ungefär 200 år efter Filolaos död. De främsta källorna för vår kunskap om pytagorismen utgör Dio-

genes Laërtios, Aristoteles och Platon. Den sistnämnda var mycket påverkad av den pytagoreiska filosofin.

Vi vet dock egentligen ingenting om vad Pytagoras själv sagt. Först och främst därför att hans läror så mycket som möjligt hölls i hemlighet för utomstående. Sedan

därför att Pytagoras ansågs inspirera alla det pytagoreiska förbundets medlemmars tänkande, och detta även sedan han dött. Slutligen därför att alla tankar ansågs vara gemensam egendom. Man hade inget som helst intresse för upphovsmannarätt eller liknande företeelser. Pytagoras sats formulerades

troligen efter dess namngivares bortgång.

Pytagoreerna bildade flera skolor vilka kunde ha åsikter och regler som skilde sig från varandra. Det gemensamma för alla pytagoreer var att deras filosofi bestod av en blandning av mystik och vetenskap. Följande elva punkter torde vara de viktigaste.

1. Själens är odödlig.
2. Själavandringen är en realitet. Av ett och 2 följer att
3. Människor och djur (somliga pytagoreer räknade även in växterna) är besläktade och därför skall behandlas med samma vördnad.
4. Kroppen är ett fängelse för själen.
5. Extas är ett medel att nå gemenskap med de högre makterna (gudarna).
6. Levnadsreglerna var många.
 - a. Huvudregeln tycks ha varit att man skall leva på sådant vis att vänner inte görs till fiender men fiender till vänner.
 - b. Kommunism rådde både ifråga om materiella och andliga ting. Kvinnorna var jämställda med männen, och alla bodde tillsammans.
 - c. Bestämmelser om vad som var tillåtet att äta. Somliga var vegetarianer. Vegetarianismen följer av punkt 3. Slakt jämsställdes med mord och köttätande med kannibalism. Pytagoras ansågs ha mest livnärt sig på honung, bröd och grönsaker. – Det finns en bevarad sentens som uppmanar oss att inte äta bönor. Denna regel liksom många regler vilka faller under punkt d har förmodligen symbolisk innebörd. Pytagoreernas hemlighetsmakeri gör att vi i dag inte rätt kan uttolka dessa symboliska uttryck.
 - d. Speciella regler som skilde sig mellan de olika grupperna. En förordning sade att man inte fick gå på stora landsvägen, en annan att man inte skulle se sig i en spegel vid eldsken. Pytagoras själv förespråkade celibat och ansågs aldrig ha blivit sedd i något sexuellt sammanhang men påstås ändå ha haft en son.
7. Det finns vissa fullkomligheter i världen.
 - a. Talet 10. Motsatsparen som förklarar allt skeende i världen (se nedan) är tio. Antalet himlakroppar är tio. För att få det fullkomliga talet lade man till jorden, solen, månen, de fem planeterna och stjärnhimlen en ny himlakropp, "motjorden", som alltid befann sig på andra sidan centralelden från jorden räknat och därför inte kunde iakttas från jorden.

b. Klotformen. Jorden antogs ha formen av en kula. Den ansågs också vara bebodd på alla sidor.

c. Cirkeln. Himlakropparna rör sig i cirkelformade banor runt centralelden. Detta var den första icke geocentriska kosmologin. Steget över till den heliocentriska uppfattningen var nu mycket nära och togs av pytagoreerna på 300-talet och framlades i ett konsekvent system av Aristarkos från Samos (ung. 320–250 f. Kr.).

Ptolemaios återupprättade på hundratalet e. Kr. den geocentriska läran (där jorden uppfattades som världsalltets centrum) vilken sedan godtogs av judar, kristna och islamiter. Först i och med Kopernikus arbete "Om himlakropparnas omlopp", tryckt 1542, blev den heliocentriska världsuppfattningen ånyo den som vetenskapsmännen understödde. Kopernikus sade sig ha fått uppslaget från Aristarkos.

8. Med hjälp av vissa motsatspar trodde man sig kunna förklara allt skeende i världen. De fyra första är de viktigaste. Summan av de fyra första positiva heltalen är det heliga tiotalet.

Positiv sida	Negativ sida	Geometrisk motsvarighet	Ämnesområde	Symbol för
1. begränsad	gränslös	punkt	matematik	förnuft
2. udda	jämmt	linje	matematik	vankelmod
3. enhet	mångfald	yta	matematik	
4. höger	vänster	kropp	mystik	rättvisa
5. man	kvinnor	–	biologi	äktenskap
6. vila	rörelse	–	fysik	
7. rakt	krokigt	–	geometri	oskuld
8. ljus	mörker	–	fysik	
9. gott	ont	–	etik	
10. kvadrat	rektangel	–	geometri	fullkomlighet

9. Harmoni. Den viktigaste läran inom det pytagoreiska förbundet var nog läran om alltings harmoni. Allting ansågs stå i bestämda numeriska förhållanden till varandra. Talrelationerna var de positiva heltalen eller multiplar av dessa. En viktig upptäckt var att längden av strängen på ett monokord står i en bestämd relation till tonhöjden. Halva strängens längd ljuder med en ton som är oktaven av den ton hela strängen ger. Kvinten och kvarten motsvarar 2:3 respektive 3:4 av den ursprungliga strängens längd.

Stjärnhimlen ger i sitt kretslopp upphov till sfärernas harmoni, en underbar musik, som vi människor inte kan uppfatta med vårt medvetande. Detta beror på att vi sedan födelsen (och enligt pytagoreerna kanske långt dessförinnan) så vants vid harmonin att vi inte hör den

längre på samma sätt som koparsmeden är så van vid dånet från smedjan att han inte längre tänker på det. Detta resonemang påminner om Leibniz petites perceptions, som i sin tur är ett föregripande av den moderna djuppsykologins distinktion mellan medvetandet och det undermedvetna.

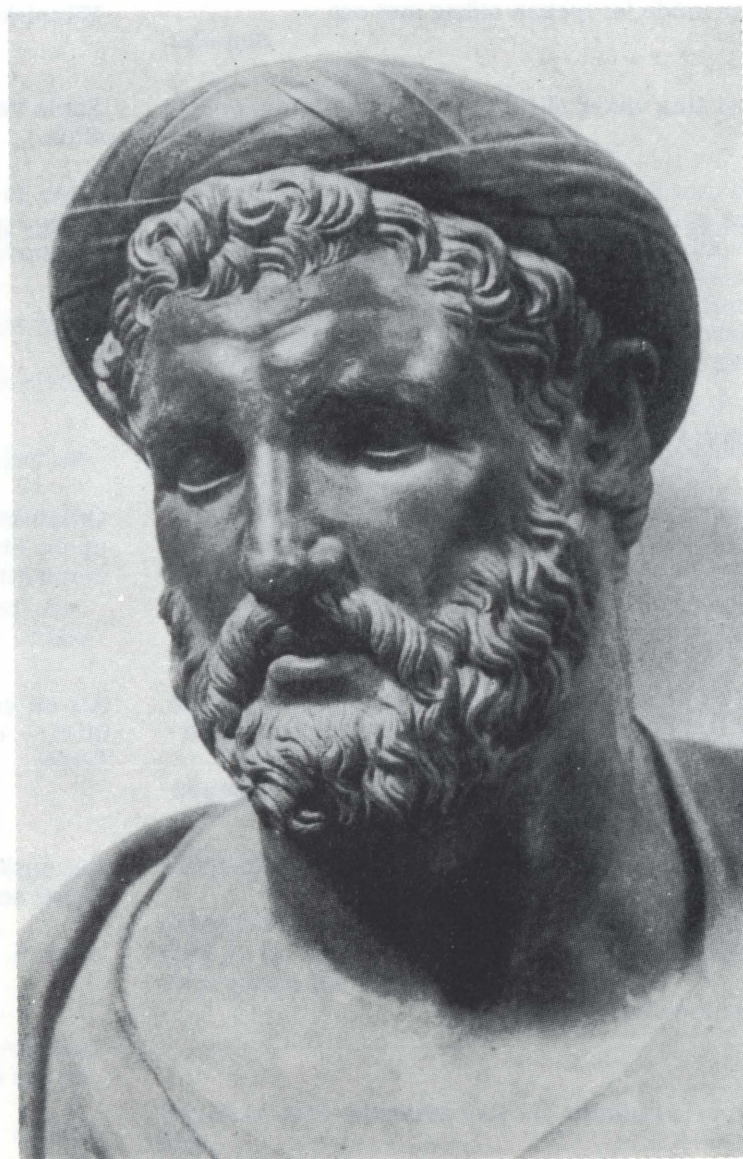
Pytagoras sats hade länge tillämpats i Kina, Babylon och Egypten när den på 400-talet f. Kr. bevisades på rent matematisk väg av pytagoreerna. De utgick från den egyptiska triangeln vars sidor har förhållandet 3:4:5 och bildar en rät vinkel. Detta utnyttjades i den gamla egyptiska ingenjörskonsten där man använde ett snöre med knutar som markerade multiplarna 3, 4 och 5. Genom att lägga snöret i triangelform med knutarna som hörn kunde egypterna konstruera räta vinklar. Från $3^2 + 4^2 = 5^2$ var steget inte långt till den generella satsen att kvadraten på hypotenusan i en rätvinklig triangel är lika stor som summan av kvadraterna på kateterna i samma triangel.

Pytagoreerna gjorde tämligen snart en i deras ögon sensationell

upptäckt. Man fann att en likbent, rätvinklig triangelns hypotenusan är inkommensurabel med kateterna. Detta stred mot antagandet att allting bestod av positiva heltal eller multiplar av sådana. Denna upptäckt var en skandal, som man i det längsta sökte hemlighålla. Flera namngivna pytagoreer fick plikta med livet för att de yppade hemligheten för i förbundet icke invigda.

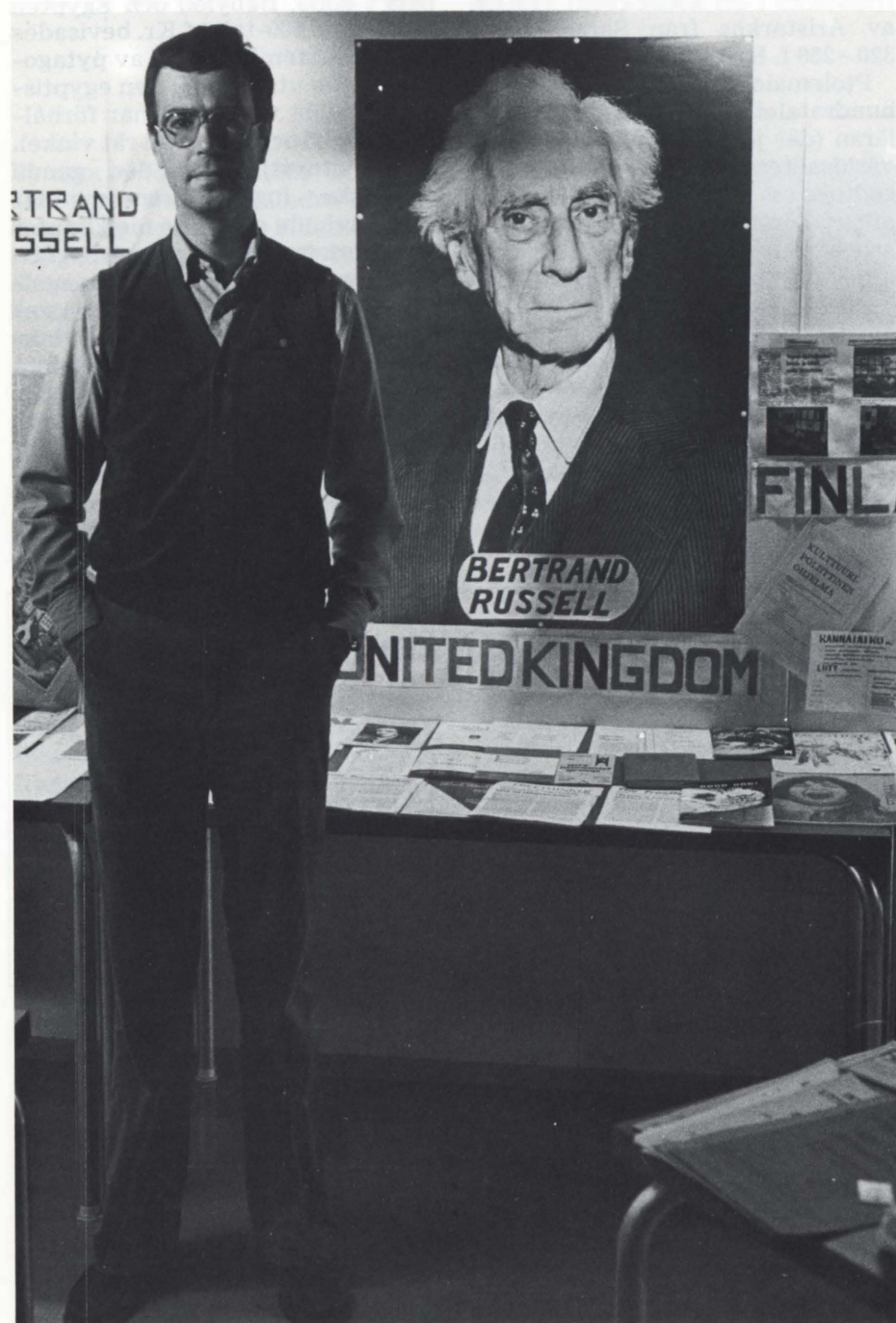
10. Definitioner. Matematiken var den viktigaste vetenskapen för pytagoreerna. Deras största bidrag till det västerländska kulturarvet är onekligen deras betonande av de abstrakta bevisen som byggde på axiom och definitioner. Här öppnades ett nytt sätt att resonera som fick sitt första genomtänkta axiomatiska system i Euklides "Elementa". Flera forskare anser

Forts. på sidan 28

Pytagoras. Bronsbyst.

LITTERATURUTSTÄLLNING för icke-troende

José Santana är en spansk jurist, som nu är bosatt i Sverige och arbetar som språklärare och cirkelledare. Han tror inte på Gud. I september anordnade han på Stockholms universitet en utställning av litteratur för icke-troende. Den var öppen åtta timmar vardagar, sex timmar lördagar och fyra timmar söndagar. Santana är en idealist. För att klara utställningen ekonomiskt har

han bland annat jobbat som spärrvakt vid Stor-Stockholms lokaltrafik, och han var närvarande i lokalen nästan hela tiden utställningen pågick.

När jag kommer in i "Glasburen", känner han genast igen mig från en "baksida" av Sökaren, som finns med på utställningen. Han är en sympatisk man med vänliga ögon. Och han tycker att eftersom jag va-

José Santana i utställningslokalen "Glasburen" på Stockholms universitet framför bilden av Earl Bertrand Russell, en av de skarpaste icke-troende tänkarna.

rit "snäll" mot honom (jag har bidragit med utställningsmaterial, nämligen ett par artiklar ur Sökaren, och utan kostnad infört annonser för utställningen) så vill han vara snäll mot mig i gengäld och frågar om jag vill att han skall sälja Sökaren på utställningen, men jag avböjer med motiveringen att den ju trots allt innehåller åtskilliga religiösa artiklar.

Santana, som är agnostiker*), berättar att det i spanstalande länder är svårt att vara icke-troende.

– Att tro är där lika vanligt som att andas...

Han reagerar mot denna hjärntvätt och arbetar för att alla skall ha möjlighet att välja mellan tro och icke-tro.

Jag frågar hur han själv tänker sig att universum har uppkommit, om det inte har skapats av Gud. Han svarar att det finns många fina böcker på utställningen som kan förklara detta mycket bättre än han kan göra själv, men han understryker att vetenskapliga teorier om universums uppkomst inte har plats för en "gud" eller för "gudar".

– De som tror att religionen förklarar universums uppkomst, måste svara på dessa frågor: Kan du bevisa att det finns en gud? och Hur har gud uppkommit? Vetenskapen förklarar en del av verkligheten, men religionen varken kan eller vill förklara någonting alls.

Hur ser Santana på religionens uppkomst? Han säger att religionen har två "föräldrar", nämligen rädsla och okunnighet, samt många "kompisar", såsom fattigdom, indoktrinering, massmedia, multinationella företag och politisk makt.

– Att prata om religion i dag innebär inte bara att behandla teologiska och abstrakta ämnen, utan

man kommer även in på politik, psykologi, folkbildning...

Kommer religionen att leva kvar, eller försvinner den så småningom?

– Religionen kommer att finnas kvar så länge som det finns fattigdom, rädsla och okunnighet. Vetenskapens framsteg är beroende av att det råder fred samt social och ekonomisk rättvisa – och intelligensutveckling. Till sist kommer människans intelligens att segra.

Är religiositet skadligt?

Santana hänvisar till en del böcker som visas på hans utställning, såsom "The Future of an Illusion" av Sigmund Freud, vilken betecknade religionen som "folkets nervsjukdom".

– Andra psykologer har skrivit om hur farlig religionen är för den psykiska hälsan. Omvändelse och ånger är patologiska problem enligt Dunlap. Otto Rank förklarar hur livmodern blir "paradiset" och hur religionen bara är fruktlösa försök att komma tillbaka till "paradiset". Enligt Summer är Gud pappa, jungfrun mamma och Jesus är jag. De där religiösa föreställningarna kan ge upphov till sinnessjukdom, ångest, osunda önskningar, hallucinationer, tvång, rädsla, nedstämdhet, sadism, hysteri, storhetsvansinne, inåtvändhet osv.

– Albert Ellis understryker att religiositet föder samvetsförebrå-

elser, beroende, intolerans, självplågeri, självnedvärdering, aggressivitet, fanatism, fixa idéer m.m.

– När religionen kommer in i politiken, blir den farlig för människorna. Den nya religiösa politiska ledningen i Iran är exempel på vad religion vid makten kan ställa till med. I flera spanstalande länder har den katolska kyrkan ingått förbund med det oinskränkta våldet.

Jag frågar Santana vem Jesus enligt hans mening var. Han replikerar att frågan är fel formulerad. Man kan nämligen inte utgå från att Jesus har funnits.

– Här på utställningen finns åtminstone sex böcker som bevisar att Jesus bara är en myt.

– Många religiösa människor menar att endast den troende är en bra människa. De hänvisar till satsen "du skall älska din nästa". En troende säger: jag följer Jesu ord, jag har en moral; de som inte tror på Jesus har ingen moral. Men detta synsätt föder intolerans, fanatism, krig... Jag behöver inte Jesus för att hålla min nästa kär.

Jag antar att Santana är humanist och frågar honom om detta.

– Jag betecknar mig som agnostiker, svarar han. Att vara humanist är framför allt att vara intresserad av människors problem. Att vara agnostiker är att vara en humanist som reagerar mot irrationa-

liteten, tex tron på gud och religion. Humanister och agnostiker samarbetar för ett bättre sätt att leva.

Varför har José Santana velat anordna denna utställning? Han svarar att i Förenta staterna har Garry De Young blivit avskedad från sitt arbete på grund av att han är ateist. I Italien har Calogero från Venedig dömts till två och ett halvt års fängelse för att ha skrivit mot katolska kyrkan.

– Jag tror att man måste sprida kunskap om icke-troendes svårigheter att bedriva kulturell verksamhet i sina respektive hemländer. Utställningen har anordnats med detta syfte och för att kämpa mot fördomar mot icke-troende. Utställningen är också ett sätt att sammanställa en rik dokumentation om icke-troendes tankar och etablera kontakt mellan icke-troende och det svenska kulturlivet.

José Santana säger att hans utställning är den första internationella litteraturutställningen för icke-troende och därför ett betydande kulturellt evenemang. Men för denne reporter verkar den delvis vara att slå in öppna dörrar. Här i Sverige förefaller ju flertalet människor vara antingen religiöst ointresserade eller avgjort icke-troende; medan den troende är den som

Forts på sidan 28

Tomas Löfström

MARX, NOTOWITCH OCH JESUS I LADAKH

Reflektioner kring ett rykte

Ladakh är det närmaste man kan komma Tibet utanför Kina. Det kallas också Lilla Tibet eller Mindre Tibet. Det ligger i ett sterilt område högt uppe i Himalaya mellan Pakistan, Kina och Indien – med Afghanistan och Sovjetunionen inte särskilt långt borta. Kulturellt kan det sägas ha varit en del av Tibet. Politiskt har det en lång historia som självständig stat. Större delen tillhör nu indiska Kashmir.

Leh, huvudstaden, har varit en viktig handelsort i den här delen av världen. Det väldiga kungapalatset reser sig fortfarande högt över gytret av låga lerhus, trånga gränder, basarer och marknadsplatser.

Den här vägen kom buddhismen från Indien/Kashmir till Tibet för 1300 år sedan. Idag är de många buddhistiska klostren i Ladakh den tibetanska klosterkulturens sista fäste.

Men religionens samhällseliga betydelse förminskas. Buddhismens inflytande urholkas. Klostren avfolkas och förfaller. Det är ett intryck man som besökare i Ladakh har svårt att komma ifrån.

Nu är buddhismen inte den enda religionen i Ladakh. Längs handelsvägen nådde andra influenser redan tidigt hit. I Leh finns förutom det rätt blygsamma buddhistiska templet också en islamsk moské från 1600-talet. (Islam har med tiden erövrat så gott som hälften av detta gamla Buddhaland.) Här finns också en kristen kyrka, vars verksamhet dock är betydligt blygsammare. Den infödde prästen Standzin Razu leder en församling om 120 medlemmar.

Det var 1885 som Moraviska Kyrkan grundades i Leh, en herrnhutisk mission organiserad av tyskar. Initiativtagaren pastor Heyde kom direkt från Herrnhut i Tyskland. Förutom direkt missionsverksamhet bedrevs språkundervisning (i

Leh, huvudstaden i Ladakh. I förgrunden böneflaggor.

engelska) för barnen i Leh, och 1886 inrättades ett sjukhus. Chef för detta och för hela kyrkan blev en tysk läkare med det från andra sammanhang välbekanta namnet Karl Marx.

Marx var också historiker, och vid sidan av en annan av Moraviska Kyrkans förgrundsfigurer, pastor A H Francke, har han utmärkt sig som banbrytande forskare i Ladakhs äldre historia. Till sin död 1891 arbetade han med att översätta de bitar av den sk Ladakh-krönikan – ett omfattande inhemskt historiskt dokument – som han lyckades komma över.

Om Karl Marx har det också uppgivits att han vårdat den ryske resenären Nicolas Notowitch, som 1890 bröt benet i Ladakh och där efter tillbringade en tid hos munkarna i Hemis-klostret en bit uppströms längs Indus öster om Leh.

Denne Notowitch är en gåta. Han

är den viktigaste källan till de historier om Jesus som anknyts till Ladakh, mystiska rykten som på senare tid vunnit ny spridning, inte minst i Sverige. Bl a har Bertil Falk utförligt diskuterat och dokumenterat den här frågan i Sökaren (nr 3 och 10, 1978). Mina reflektioner är i sammanhanget att betrakta som en fotnot.

År 1894 utgav Nicolas Notowitch i Paris en liten skrift med titeln *Den okända delen af Jesu lefnad* (svensk översättning 1896). Han hade haft svårigheter att få den förlagd och den svenske utgivaren tar i princip avstånd från bokens innehåll i en brasklapp som lagts till som efterskrift. Men när boken väl var tryckt, väckte den omedelbart våldsamt internationell uppmärksamhet och översattes snabbt till ett flertal språk. Att boken, som egentligen var en kortfattad rese-skildring från Ladakh, väckte sådan

uppmärksamhet berodde inte på den såvitt jag kan bedöma korrekta och insiktsfulla skildringen av själva resan och förhållandena i landet. Det berodde på skildringens sista sidor.

Där berättar nämligen Notowitch, att han under sin konvalescens i Hemis-klostret – efter benbrottet – låter en munk läsa upp en "bok" om en viss Issa. Notowitch har tidigare hört rykten om denna "bok", som tycks handla om Jesus Kristus, och när nu munken i Hemis motvilligt hämtar fram den och läser upp dess innehåll (varvid han tolkas av Notowitchs tolk och Notowitch själv nogsamt nedtecknar allt i sin anteckningsbok), visar det sig att så verkligen är fallet. Notowitch bifogar också sin utskrift av den upplästa texten i slutet av sin bok, och den handlar bl a om hur Jesus tillbringar tiden mellan sitt tolfte och tjugonionde år (den period som evangelisterna ignorerar) i Indien och Kashmir och därunder bl a studerar buddhismen och disputerar med dennas och andra religioners företrädare.

Det ligger nära till hands att misstänka att Notowitch var en rysk spion, utsänd för att rekognoscera i dessa strategiskt känsliga trakter, där tsarens expansionsintressen mötte den brittiska imperialismens – men det är kanske oväsentligt i det här sammanhanget. Den fråga som intresserar oss är snarare denna: var Notowitch, vilket Europas teologer från Kiev till Rom samfällt fastslog så snart hans bok blivit känd, en humbug, en galning, en lurendrejure – eller var hans beskrivning sann? Kan han ha snubblat över någonting högst sensationellt? Eller var han bara en lögnare av sällan skådad dignitet?

Ingen annan resenär i Ladakh eller Tibet har träffat på något dokument som tillnärmelsevis påminner om Notowitchs. Ingen har ens hört talas om något dylikt. Det finns i själva verket nästan ingenting som stöder Notowitch. Och detta trots de försök som då och då gjorts att påvisa likheter mellan tibetansk buddhism och romersk katolicism, likheter som dock mestadels begränsats till kultiska former. (Sven Hedin diskuterar en del av detta i *Transhimalaya*.) Historierna om Jesu grav i Srinagar är en annans sak, som tillhör en speciell kultursfär och inte direkt har med detta att göra.

Dock upptäcktes 1969 en statyett av en skäggig munk i ett av tempelrummen i Hemis-klostret. Den indiske författaren Aziz Kashmiri be-

römmar sig av att ha gjort denna upptäckt. Den är nu inte direkt uppseendeväckande. Mer uppseendeväckande är att statyetten på Kashmiris förfrågan uppgavs föreställa någon som kallades Yashosh. Till Notowitchs stöd har också anförts oklara legender om att Jesus skulle ha predikat i Leh, under ett träd vid en damm.

Notowitch själv nämner emellertid ingenting om någon statyett. Han påstår heller aldrig att Jesus skulle ha besökt just Ladakh – som fö på Jesu tid knappt var befolkat, än mindre buddhistiskt.

Den tillförlitlighet som jag tycker är uppenbar i början av Notowitchs bok, gör det svårt att bara avfärda hans Jesus-historia som ren lögn. Det finns egentligen bara tre klart tveksamma uppgifter i själva reseskildringsdelen av Den okända delen af Jesu lefnad. Notowitch betecknar det dokument som munken i Hemis läste upp som en "bok-rulle", men tibetanska "böcker" består i själva verket av lösa, rektangulära blad förvarade inom två träpärmar. Notowitch uppger att man vid passerandet av *chorten*, buddhistiska relikmonument, ska gå till höger, men sanningen är att man ska gå till vänster. Dessa två uppgifter kan ha blivit fel vid översättningen från franska till svenska eller rentav på ett tidigare skede av bokens tillkomsthistoria. Värre är det då med Notowitchs påstående att han då han brutit benet vid Spituk-klostret lät bära sig därifrån till Hemis ungefär som om det legat runt hörnet, medan det i själva verket är tveksamt om han kunnat nå

dit till fots på en dag – förbindelserna över Indus-floden var ju betydligt primitivare på den tiden.

Men om man utgår ifrån att Notowitch inte var en lögnare, att han skrev sin bok i god tro om än med en liten nypa fantasi, kan man då inte tänka sig att han lät lura sig? Är det inte tänkbart att ryssen fann spår av den kristna verksamhet som man vet ägt rum i Ladakh och Tibet i äldre tid, spår som med tiden mycket väl kan ha krokmat till oigenkännlighet?

Vad hände tex med den kristna jesuitmissionen i Tsaparang, där det i början av 1600-talet fanns en livaktig verksamhet med kyrkobyggnad och 400 församlingsmedlemmar? År 1631 erövrade kungen av Ladakh Tsaparang (strax öster om Ladakh), lät förstöra kyrkan och förde två av missionären Antonio de Andrades medhjälpare som fångar till Leh. Församlingsmedlemmarna flydde, landsförvisades eller gjordes till slavar. Vad skedde med deras kristna arv? Och vad fick kapuchinernas arbete i Lhasa på 1700-talet för resultat? Om inte annat måste dessa kristna ladakhier och tibetaner ha fått sig till livs en fragmentarisk bild av evangelisternas innehåll. Rester av detta i en eller annan form – traderat, dokumenterat – kan vara det råmaterial Notowitch kommit i kontakt med.

För övrigt finns också ännu äldre spår av kristendomen i Ladakh. Nestorianska kristna fanns i dessa trakter från omkring år 1000. Det kan ha varit enstaka pilgrimer eller flyktingar från väster och norr, det

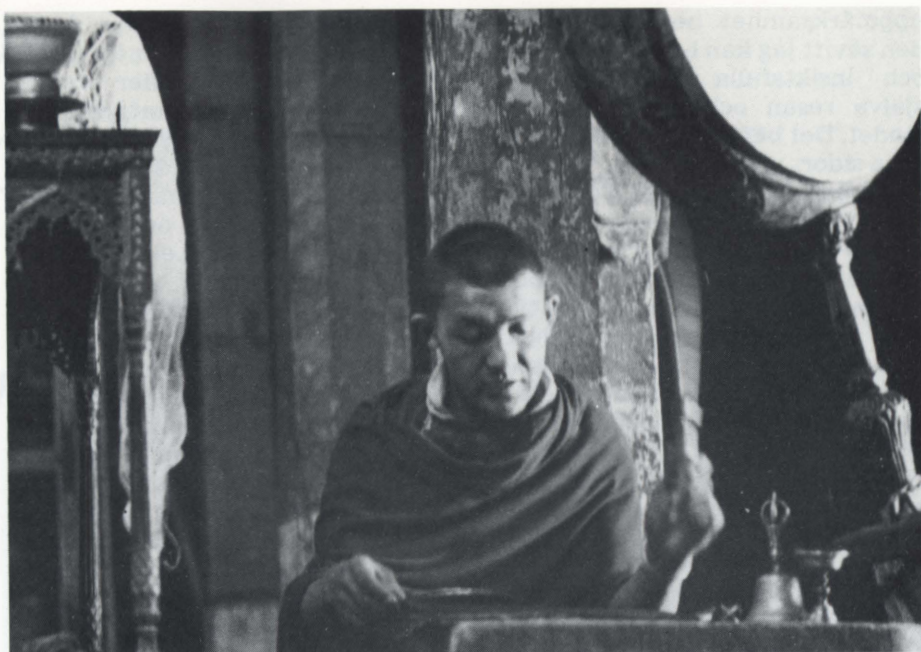
Unga munkar, Hemis.

kan också ha varit större grupper. Hur som helst har de lämnat kors och inskriptioner efter sig, t ex det s k Malteserkorset i Tangtse i norra Ladakh, i vars närhet ordet "Samarkand" kan uttydas ur en längre i övrigt oläsbar stenskrift. Och Tsongkhapas buddhistiska "reformation" i Tibet (Gelukpa-sekten, Gulmössorna) inträffade samtidigt med den nestorianska kyrkans senare framgångar bland mongolerna. Tsongkhapa sägs ha haft en lärare med stor näsa som kom från Västerlandet.

Sedan har vi ju Desideri, denne italienske jesuitmunk som är en av de märkligaste västerländska besökarna i det tibetanska kulturområdet. Kan det möjligen vara han som är själva boven i dramat, "Hemis-dokumentets" (indirekte) upphovsman.

Ippolito Desideri kom 1715 från Indien via Srinagar till Leh, varifrån han via Tsaparang fortsatte österut till Lhasa i Tibet, som han nådde i mars 1716. Han stannade i Lhasa drygt fem år, och när han slutligen reste därifrån var det inte av egen vilja. Han hemkallades av oklar anledning. Otroligt är inte att det berodde på hans sätt att missionera. Han följde inte reglerna. Han kunde inte uppvisa resultat i form av omvända buddhister. Visst var han kristen, men han vågrade inte lyssna på buddhisterna. Han studerade buddhismen djupare och mer intensivt än någon västerlänning dittills gjort. I flera år bodde han i Sera-klostret. Han lärde sig tala och skriva tibetanska obehindrat. Och han författade på detta språk en bok på 704 sidor om buddhismen och kristendomen som han avsåg att använda som diskussionsunderlag i sitt fortsatta arbete. Uppenbarligen siktade han mot en dialog på hög intellektuell nivå. Ryktet om Desideris märkliga bok spreds snabbt, och lärda munkar anlände från när och fjärran för att få ta del av den främmande munkens tankar. I det läget hemkallades Desideri.

Är det inte rätt troligt att det gjordes åtminstone ofullständiga kopior av Desideris bok. Därvid kan misstolkningar och sammanblandningar ha skett som sedan Notowitch ytterligare skarvat till. Och vem vet – kanske Desideri med sitt djupa intresse för buddhismen och sin vilja att framställa kristendomen som attraktiv för sina tibetanska vänner inte bara lade tonvikten vid likheter mellan kristendom och buddhism, utan rentav utnyttjade evangeliernas tystnad om

Interiör från Hemis-klostret.

Jesu ungdom för att berätta en egen historia om hur Jesus reste till Indien och studerade och t o m påverkade buddhismen. (Mahayana-buddhismen med sitt bodhisattva-ideal har ju en del beröringspunkter med Jesu förkunnelse: kärleken, medlidandet, offret, själva Jesus-gestalten o s v.) Därmed inget ont om Desideri. Ändamålet helgar medlen är ju fö ett talesätt som brukar tillskrivas jesuiterna.

Att Notowitch nu är så totalt ensam som han är om detta eventuella scoop kan möjligen förklaras så enkelt som att han träffade rätt munk på rätt plats vid rätt tid: en som av en ren tillfällighet råkat läsa just detta dokument i biblioteket i Hemis. (Det finns tusentals "böcker" där, men liksom i andra kloster är det bara ett fåtal som läses: resten samlar damm och ingen vet vad som ryms innanför deras tygombundna träpärmar.)

Nå, men statyetten med skägg då? Tja, det finns fler statyetter med skägg i Ladakh, precis som det finns munkar med skägg – även om det nu inte är helt och hållet normalt (tibetaner har rätt obetydlig skäggväxt). Frågar man om den skäggiga statyn heter Jesus, torde det inte dröja länge förrän någon beredvillig novis leende bekräftar: jodå, visst, det är Yashosh, eller Issa, eller Jesus eller hur det nu var... Självt vet han inte alls vem figuren föreställer, och ingen annan vet det heller, så vilket namn som helst kan gå för sig. Och av intresset att döma tycks det ju långtifrån vara någon skam för Hemis att äga en bild av denna främmande väster-

ländska Jesus-lama. För att göra det hela ännu intressantare tillverkar sedan novisen en liten teckning av en skäggig figur, helt enkelt en bild av statyn, och placerar den på altaret strax intill statyn. (En sådan teckning finns nämligen numera; jmf fotografi i Bertil Falks artikel i Sökaren nr 10, 1978!)

Och ju fler som kommer och frågar, desto säkrare blir svaret: Jesus? Jodå, följ med här! (Tio rupees, tack!)

Snart kommer en liten skylt med engelsk text att upplysa: Den här vägen till Jesus. Snart kommer Hemis-klostret att byta namn till Jesus-klostret. Snart kommer dess munkar att börja bära lösskägg.

Anm. Tomas Löfström är författare och redaktör för tidningen Studiekamraten.

Foto Tomas Löfström
Eva Maria Persson

Guruer

I en artikel i Nordisk Missionstidskrift (1, 1977) skriver Sonny Yesudian, som är lärare i missionsteologi och filosofi i Madurai, Indien, bl a att såvitt han kan se så har de indiska guruer, som fått stor anhängarskara i väst, ingen stor anslutning i Indien. Några som inte är kända i Indien, har fått en aktad plats i väst. Han skriver också att det är en kamp och konkurrens mellan guruerna och att exempelvis Hare Krishnas Swami Prabhupada förklarar sig stå i motsättning till "falska guruer" och "bedragare", som kommer till väst med villoläror.

RELIGIÖSA UPPLEVELSER

I nr 4 inbjöd vi våra läsare att berätta om religiösa upplevelser. Endast två redogörelser har inkommit, och de publiceras här.

1.

När jag som barn fantiserade om att kunna fortsätta studera efter folkskolan till mina drömmars mål, så kunde jag inte räkna med ekonomiskt stöd hemifrån. På den tiden var jag ännu en sparsam ung man som hade lyckats samla ihop ca 800 kronor på min sparbanksbok, men jag skulle nog behövt 1 000 kr till för att kunna klara mig åtminstone till realskoleexamen. Den kunde man inte uppnå utan kontanter på den tiden.

Jag visste mig ingen annan råd än att be till Gud om hjälp med att vinna en tusenlapp på en statsobligation, som jag tror min snälla mormor hade givit mig i födelse-dagspresent någon gång. Och det märkliga inträffade: jag kände att jag blivit bönhörd. Det kan ej beskrivas, endast förstås av den som upplevt det någon gång.

Framtiden var tryggad och jag skyndade mig att efter nästa obligationsdragning köpa dragningslistan och se efter. Om det hade varit en större vinst än en tusenlapp hade det givetvis inte gjorts något. Högsta vinsten var visst 100 000 kr, vill jag minnas.

Jag glömmer aldrig den besvikelse som jag upplevde, när jag kunde konstatera att jag inte hade fått någon vinst på min obligation. Jag begrep ingenting. Jag visste ju att jag hade fått löfte om att få min bön uppfylld – och så denna besvikelse, bottenlös och mörk.

Det fanns ju de som inte trodde på Gud, kanske hade de rätt?

Efter någon tid dog en nära släkting till oss, och hon hade testamen-

terat mig 1 000 kronor.

Inför mig själv måste jag ju erkänna, att i bönhörelsen hade inte ingått något löfte om, att jag skulle vinna 1 000 på obligation, endast att jag skulle få det. Så bönhörelse tror jag fortfarande på, även om den ej fullföljes på det sätt som man själv tänkt sig.

Olle Wedholm

2.

Det jag nu tänker berätta är inte något som jag själv upplevt, utan jag kan endast tala om vad min mor berättade för mig, om vad hon själv fick uppleva och som jag själv tror fullt och fast på. Min mor var en sant religiös människa. Hon vistades i början på 20-talet någon tid i Linköping och råkade i svår själarnöd och stor ångest, medan hon var i domkyrkan. Hon såg uppåt och såg Kristus hänga död på korset och tyckte, att han fått lida korsets död för hennes svåra synder. Djupt förkrossad gick hon därifrån och in på sitt lilla hotellrum, där hon i tre dagars svår vända ideligen ropade till Gud. Och på tredje dagen sitter hon försjunken i djupa tankar och känner stor frid och ro, då hon plötsligt börjar skaka i hela kroppen och tårarna börjar strömma utför hennes kinder allt medan hon upplever att hela rummet fylls av ett intensivt strålende ljus, varje sak, tak och väggar utstrålar ljus. Och från taket sänker sig en ljusgestalt, som min mor uppfattar som Kristus. För några sekunder framträder han som den levande Kristus. Och hon som för tre dagar sedan upplevt honom som död, vet nu att Kristus lever och alltid kommer att leva för alla människor och därmed också för henne.

Sonja Larsson

rationella".

Redigeringen av kommitténs tidskrift *The Zetetic* (som nu heter *The Skeptical Inquirer*) anförtröddes åt Marcello Truzzi, en professor i sociologi vid Eastern Michigan University. Men Truzzi trädde snart tillbaka, eftersom han fann att tidskriften inte fick den seriösa inriktning som han ansåg nödvändig och att kommittén löpte risk att hamna i något slags modern häxjakt. Kommitténs exekutiva råd var, ansåg han, mest intresserat av att nedvärdera och avslöja paranormala fenomen, inte undersöka dem vetenskapligt.

Truzzi har sedan startat tidskriften *Zetetic Scholar*. En avsikt med den är att skapa en dialog mellan företrädare för och kritiker av den paranormala forskningen. "Vi vill försöka balansera vetenskapens riktiga skepticism gentemot extraordinära påståenden med dess krav på objektivitet och rättvisa." Truzzi förklarar också: "Jag sätter inte alls likhetstecken mellan tron på det paranormala och irrationalitet. Min egen position är att något viktigt sker inom psi-forskningen, men jag är ... benägen tro att det betydelsefulla som kommer ut därav blir metodologiska upptäckter och inte en bekräftelse av psi. Jag anser inte att det bara rör sig om bedrägeri och inkompetens."

Psykologen Ray Hyman, som är medlem i kommittén, är också delvis kritisk mot den. Han säger bl a: "Jag menar att det är vårt jobb att lägga fram den skeptiska ståndpunkten – på ett ansvarsfullt sätt. Men en del av de andra anser att vi inte blir uppmärksammade, om vi argumenterar i en akademisk tidskrift eller om vi kvalificerar våra uttalanden. De menar att vi måste måla i svart och vitt, om media skall visa oss någon uppmärksamhet. Så långt har de haft rätt, när det gäller att få publicitet – men till priset av att genera folk som Marcello, som inte velat ha sitt namn förknippat med vad de håller på med. Det är en fråga om taktik."

En medlem i kommittén är Leon Jaroff, vetenskapsredaktör på *Time*. Denna tidskrift har flera gånger angripit och hånat dem som "tror" på paranormala fenomen. Jaroff skall i ett telefonsamtal med en fysiker och journalist Saul-Paul Sirag ha sagt att "om ni är en sådan människa som tror att dylika ting överhuvud är möjliga, då har jag inget mer att säga er".

Källa: En artikel av John White i tidskriften *Metascience*, nr 1, årgång 1.

CSICP

Den senaste kandidaten till scientism-belöningen för utmärkta fördomar och undvikande av fakta är den amerikanska kommittén för vetenskaplig undersökning av påstådda paranormala fenomen (CSICP), skriver John White, M.A., i tidskriften *Metascience*, våren 1979.

Denna kommitté som bildades i maj 1976, ser som sin uppgift att avslöja alla påstådda paranormala fenomen och etikettera forskningen kring dem "pseudoscience". Bl a vänder sig kommittén – med tidskriften *The Humanists* ord – mot "massmedias förkärlek för det ir-

”NYA DIMENSIONER”

närradioprogrammet som gläntar på dörren till en ny verklighet

Text- och bildreportage Per Sellmann

I våras startade närradion i Stockholm. Med en räckvidd på nära tre mil kan den nå en lyssnarskara på närmare en miljon människor! Men många vet ännu inte om närradions existens eller hur och när man får in den. Försöker man ta in 88 MHz, så piper det bara.

För att få informationer sökte vi upp närradioredaktionen i Föreningen för Psykiofysik, som varje söndag och onsdag sänder programmet ”Nya dimensioner”. I en hembyggd studio i Solna träffade vi eldsjelen Tony Eckardt, elektronikingenjör till yrket, Erik Nissen och Brita Kinch.

– Vårt stora problem är att nå ut till folk med information om närradion, säger Tony. Just nu har vi som producerar program bildat en närradioförening. Ett av våra mål är att få bort pipet i vår kanal, när inget program ligger i etern. Vi vill i stället ha ett band som går runt hela tiden och informerar om när vi sänder, ett slags rullande löpse-del...

– Närradioföreningen planerar också att ha kurser i hur man gör radioprogram. Vi vill se till att kvaliteten blir hög på programmen. Jag tror att efter jul kommer man inte att kunna höra någon teknisk skillnad mellan riksradios sändningar och närradions. De kommer att låta lika bra.

– Dessutom, skrattar Erik, så kommer nog närradions program att vara intressantare. På Sveriges Radio säger dom alltid att dom är opartiska. Men när man lyssnat på SR och på närradion, så ställer man sig frågan vad SR menar med opartiskhet. SR verkar vara väldigt partisk, när det gäller urval av nyheter t ex. Däremot är SR opartisk gentemot sina intressenter. Jag tycker närradion är ”hetare”, säger

Erik.

– Förmodligen är dom på SR skräjda för att folk ska få reda på att det går att göra bra program med professionell ljudstandard även hemma på köksbordet. Vi kan inte säga att SR motarbetar oss, men när dom tar upp närradion, blir det nästan alltid i en nedlåtande ton. SR talar heller aldrig om vilka sändningstider vi har.

– Ljudkvaliteten på våra program, som vi åstadkommit med mikrofoner för 200 kronor och en hifi-bandspelare, är redan nu praktiskt taget lika bra som kvaliteten på SR:s studioinspelade program. Jag fick just utlåtande om det, när vi var i en ljudstudio och spelade upp ett av våra band, säger Tony.

Nya Dimensioner-gänget Brita Kinch, Erik Nissen och Tony Eckardt under inspelning av ett program för Stockholms närradio.

– Så var och en som har en vanlig hifi-anläggning kan faktiskt göra sina egna radioprogram. Det kan ju också ses som en kritik mot Sveriges radio och deras enorma omkostnader, tillägger Erik.

– Har ni råkat ut för några trevligheter i ert arbete med radioprogrammen?

– Ja, säger Brita, jag skulle göra ett program som handlade om kommunikation. Där skulle jag intervjua en skulptör om kommunikation mellan skulptören-”sändaren” och åskådaren-”mottagaren”. Det var en jättestor dag då han kom upp till mig och satte sig framför mikrofonen. Jag frågade honom vad han ansåg om sin egen konst och hur han såg på konst och kom-

munikation, och om han hade gjort någon skulptur för att illustrera sin uppfattning.

– Ett tomrum! svarade han.

– Jag höll på att trilla av stolen, skrattar Brita. Det kom så oväntat att man t o m kan höra min förvåning på bandet. Skulptören hade gjort ett sk antikontverk. Man går in i skulpturen och sitter i tomrummet! Programmet handlade ju just om hur vi ska kunna kommunicera med den andliga verkligheten. Jag kommer ihåg att Tony blev ganska förskräckt när han lyssnade på min intervju med min illa dolda förvåning. Jag tycker också att det hör till tjuvningen med intervjuerna i närradion att man inte bara får bekräftat det man antar, utan att man också kan få helt överraskande svar på sina frågor.

– Vilka lyssnarkategorier vänder ni er till?

– Jag tror att många ungdomar lyssnar på närradion, svarar Tony, och så naturligtvis dom som är inne i det vi pratar om, t ex dom som är medlemmar i någon av de föreningarna vi presenterar i programmen. Jag tror att det här kan bli en ungdomsradio, radio 88, och då räknar jag ungdomar upp till 30–40 år...

– Visst finns det delade meningar hos oss som jobbar med närradioprogrammen om vilka grupper vi når ut till, inflikar Brita. Jag är helt övertygad om att akademiker också har stor behållning av programmen. Dom kan tycka att det är intressant att se vad de där ”tokiga” människorna hittar på, och dom kan också lyssna på programmen för att dom känner en respons hos sig själva.

– Förmodligen är det mest ungdomar som lyssnar på oss, men man får inte förbise andra grupper, säger Erik. Vi är opinionsbildare också.

– En del av vår verksamhet inom ”Nya Dimensioner” är att förse tidningar med bandkopior av programmen. Vi väntar nu bara på att en bandkopieringsapparat skall levereras till oss, säger Brita.

– Hur har responsen varit?

– Vi har fått ett tjugotal brev, och i programmen brukar vi uppmana folk att ringa oss.

– Vi fick också en fin recension i

Nya Dimensioner 88 MHz

söndagar 22.00–22.30
onsdagar 20.15–20.45

Brita Kinch vid miken.

Svenska Dagbladet, där det stod att programmen verkligen var värda att lyssna på. De borde tas emot positivt av allmänheten, tyckte man. Annars har tidningarna varit mycket tysta.

– Har ni lokala informationer i era program?

– Ja, en del av målsättningen är att informera våra lyssnare om vad som händer i Stockholm. Vi kommer att ta upp idén med Sökarguiden och varje vecka sända aktuella program i en närradions ”sökarguide” på cirka fem minuter.

– Vi försöker också få till stånd program med hög kvalitet vad det gäller val av intervjuer. Jag har nyligen varit över till Findhorn i Skottland och i London, där jag träffade professor Hasted och professor Taylor, upplyser Erik. Vi har också intervjuat bl a Rolf Ejvegård och Nils-Olof Jacobson. Programmen ska inte bara handla om parapsykologi, vi täcker också in Nya Tidsåldern mer allmänt.

– Vi vill inte sträva efter en alltför proffsig standard på programmen, menar Tony. Vanligt folk ska våga ringa till närradion och snacka, utbyta idéer.

– Vad kostar det att göra närradio?

– Det kostar Föreningen för Psykiofysik 75 kronor per halvtimmesprogram. Det är kostnaden för band och sändningstid. Allt övrigt är baserat på frivilliga arbetsinsatser.

– Intresset är i ökande. Nu är vi i närradion 40 organisationer som sänder 75 timmar per vecka. Dessa organisationer har oftast en mängd föreningar bakom sig.

– Hur lång tid tar arbetet med programmen?

– Det tar cirka 10 timmar att göra ett program på 30 minuter. Men ju mer man förbereder sig, desto fortare går det.

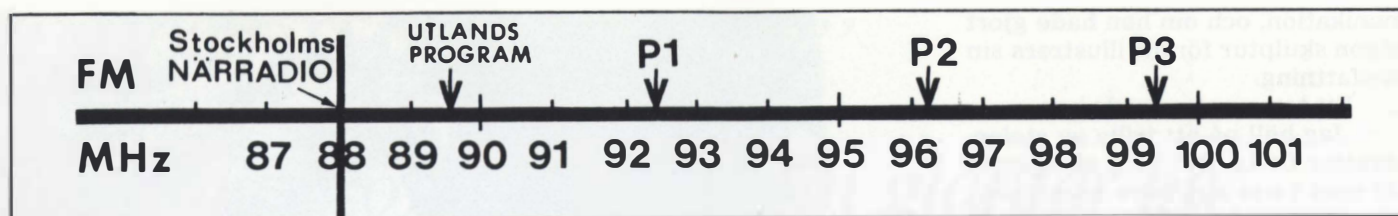
– Våra sändningstider är onsdagar 20.15–20.45 och söndagar 22.00–22.30. Onsdagar sänder vi bl a Sökarguiden och repriserna, de bästa bitarna ur tidigare program.

*

– Vad det är brist på är produktionstid, säger Erik. Det inkräktar på övrigt föreningsarbete. Men det finns mer idéer än vad vi kan genomföra. Det råder verkligen ingen idétorka!

– Jag skulle vilja uppmana alla föreningar och organisationer inom ”Nya Dimensioners” område, som vill komma ut i etern, att kontakta oss i programmet ”Nya Dimensioner”, säger Tony. Dom får gärna ta kontakt med mig personligen, så ska jag se vad som kan göras.

Just nu använder Tony sin lägenhet i Solna som ljudstudio. Han söker dock efter en lägenhet inne i stan, där studion kan stå uppställd permanent och även utnyttjas av andra föreningar. Till en verksamhet av det här slaget behövs också bidrag i form av pengar och utrust-

ning.

Om du känner dig manad, så ta kontakt med "Nya Dimensioner" genom Tony Eckardt, tel. 08 - 83 95 92 eller skriv till "Nya Dimensioner", Fjällgatan 23 A, 116 45 Stockholm. Bidrag till radioprogrammen insättes på "Nya Dimensioners" postgirokonto 441 44 29 - 3.

SÅ HÄR TAR DU EMOT NÄRRADION

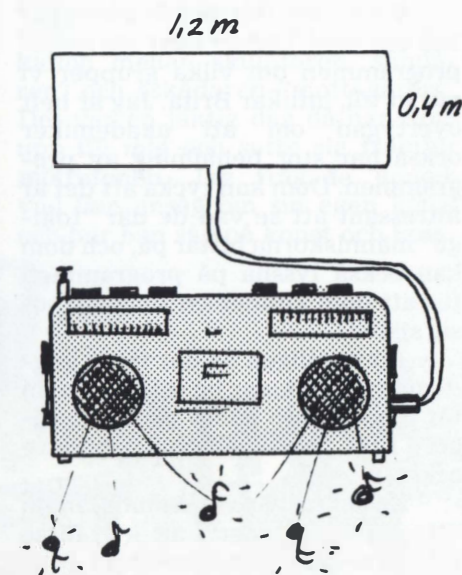
Ställ in radion på 88 MHz på FM-bandet, vanligen längst till vänster på skalan. Då närradiosändaren endast sänder med 20 watts uteffekt, kan det blir problem med mottagningen även i innerstaden.

(Som jämförelse kan nämnas att P3 sänder med 60 000 watt.) Sändaren är placerad på femte höghuset vid Sergelstorg.

Mottagningsproblemen löses enklast med en extra antenn kopplad till antenningången på radion. För ca 12 kronor kan du köpa en färdig bandkabelantenn hos din radiohandlare. Du kan också själv göra en ännu bättre antenn, speciellt för närradiobruk, av en bandkabel:

Köp en bandkabel ca 3 m eller längre samt en kontakt för antenntagget.

Klipp upp kabeln 1,6 m i ena änden. Skala ändarna och tvinna ihop dem. Spänn upp den cirkel du då får, så att du får en fyrkant som är 1,20x0,40 m. (Se skissen!)

Bor man ganska nära sändaren, kan man fästa upp antennen på väggen inomhus. Man bör då först prova ut var den tar emot bäst och placera den med bredsida mot det fönster som vetter mot sändaren.

Har du en enkel transistorradio, så kan du förlänga den befintliga antennen med en metalltråd. Flytta sedan runt radion inne i rummet till den plats där det hörs bra eller sätt den gärna i ett fönster som vetter mot sändaren. Radiovågorna gör att det hörs olika bra i olika delar av rummet.

Erik Nissen i inspelningsstudion hemma hos Tony Eckardt, vilken ler glatt i bakgrunden.

Religiöst Forums ordförande Björn Sahlin, t v, och kassör Robert Carleson gör närradioprogram. Ett 10-tal samfund och organisationer har hittills sänt genom Religiöst Forum. Kanalen står öppen för föredrag, debattinlägg, sång och musik, meditationer, inspelade möten m m. Men Religiöst Forum har ont om pengar - ebb i kassan för närvarande. (Postgirokonto 96 39 54-3). Foto: Per Sellmann.

Nya religioner i närradion

De nya religionerna i Sverige har hittills inte haft stora möjligheter att komma till tals i massmedia. I regel har de bara sporadiskt släppts fram, och då ofta under överinseende av någon utanförstående. Det är få människor som har verklig inlevelseförmåga och kunskap för att korrekt kunna presentera religioner och rörelser som är udda och kanske lite främmande i svensk kultur. Ändå finns det så mycket som man borde kunna känna igen.

Nu har emellertid samfunden fått en möjlighet att komma i direkt kontakt på egna villkor med en större publik, nämligen i närradion. Sedan i slutet av maj har Religiöst Forum ett program för och om de nya religionerna i Stockholms närradio varje söndagskväll. Vi har fått så stort gensvar på de här programmen från olika håll att vi från och med september sänder två programinslag varje söndag, kl 19.00 - 19.30 och kl 22.30 - 23.00. Den

första programtiden tänker vi använda till att annonsera olika samsfundsaktiviteter och evenemang under den kommande veckan, till korta intervjuer med aktuella personer, till diskussioner och debattinlägg. De samfund som vill annonsera sin verksamhet är välkomna att komma in med uppgifter om detta till oss.

Den senare programtiden skall som vanligt stå öppen för samfund som vill presentera sig, hålla föredrag, föra ut sitt budskap, hålla meditation o s v. Detta halvtimmesprogram står till förfogande till självkostnadspris: 60: - plus bandkostnader. Den person eller det samfund som vill "låna" den här tiden eller medverka med inlägg kan ta kontakt med Robert Carleson, tel. 08/69 97 70 eller 08/67 48 24.

Vi har hittills haft problem att få fram utrustning som kan ge våra program god teknisk kvalitet. Men

det ser nu ut att lösa sig. Därför kommer vi nu också att göra fler egnaprogram med synpunkter, kritik och debatt kring den religiösa utvecklingen i vårt samhälle. Den som vill delta i det arbetet tillsammans med oss får också gärna höra av sig. För närvarande är vi bara två som arbetar praktiskt med Religiöst Forums närradioverksamhet.

Vår adress är: Religiöst Forums kansli, Box 5063, 102 42 Stockholm.

Björn Sahlin

Religiöst Forum

88 MHz

söndagar 19.00 - 19.30
och
22.30 - 23.00

November '79

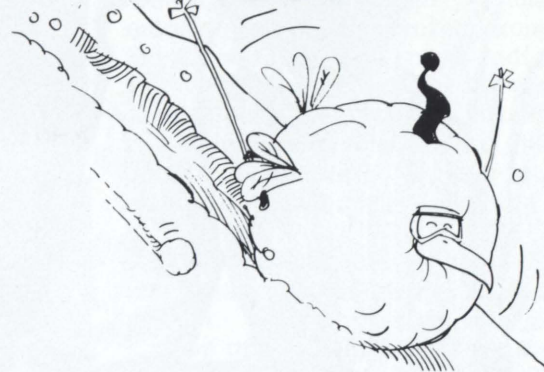
1	Torsdag 1930	Är familjen död? 30% av Stockholmsarna lever ensam! Kulturverkstan, Galleri Meduza	44
2	F edag	Glöm inte information till Sökarguiden!	
3	Lördag	Martinus-Kosmologi i Göteborg Alla Helgons dag Kursledare: Sigge Westerlund	
4	Söndag	Information om Plats: 08-7673129	
5	Måndag	Findhorn (se nästa sida!)	45
6	Tisdag 1900	Närkontakt av 2:a graden! Stig Ekberg Stoklms UFO-förening, Beskowssalen ABF Södra 41	
7	Onsdag 1900	Sök dig i dig själv Björn Sahlin Teosof. Samf. Karlav. 44	
8	Torsdag	Seminarium med Bill Tims	
9	F edag	Orientalisk diagnos & medicin Meditationsörn. Föda eul. naturen m.m.	
10	Lö dag	veckosluts- Seminarium Bill Tims	
11	Söndag	Information: 08-336592 (10-12) Öst-Väst Institutet	
12	Måndag kl. 1930	Mannen som är sin egen kamera Carl Otto Mattson ABF 2-salen Södra 41	46
13	Tisdag 1900	Det levande vattnet Olof Alexandersson Saudlarsalen ABF, Södra 41 (Hv. Psykobiografik)	
14	Onsdag 1900	Strindberg - en okkult sökare Robert Carleson Teosof. Samf. Karlav. 44	
15	Torsdag 1900	ECK rydbörstarefton på centret Gästgästgatan 18 tel. 30 7756	
16	Freitag 1900	Tai Chi Chuan & Yoga med Pic Due Veckoslutskurs. Apeiron-Institutet tel. 11899	
17	Lö dag 1600	Friska Tänder... tandl. Leuont Edén Hälsans Hus, Fjällg. 23 A. Hållsofrämjandet	
18	Söndag		
19	Måndag 1930	Teosofi & Spiritualism Södra 41 Britt Sevelius & Gösta Eklund ABF Fabians Salen	47
20	Tisdag 1900	Psykokinesi-forskning i går och idag. Hälsans Hus, Psykobiografiks lokaler Fjällg. 23 A	
21	Onsdag 1930	Daq Hammarskjöld Unification Church Röstlagsgatan 7 n.b.	
22	Torsdag 1930	Ett sätt att leva ECK Beskowssalen ABF Södra 41	
23	F edag 1930	UFO-bilder med Bertil Sättergren SSS Kammargat. 27, 17. öp.	
24	Lördag	Ny andlighet möter materialism ett symposium anordnat av Religiöst Forum	
25	Söndag	på Korsnäs Gård. Info. anmälan Björn Sahlin 11-18 tel. 109615	
26	Måndag 1930	Graalsagan och vår tid 48 Fil. mag. Hans Möller ABF Fabians Salen Södra 41	
27	Tisdag 1930	Sexualitet i primitiv konst och dans Kulturanthropolog Tore Håkansson, Galleri Meduza	
28	Onsdag 1930	Sun Myung Moon Unification Church Röstlagsgatan 7 n.b.	
29	Torsdag	1-2 dec. Kurs i Psychocalisthenics se nästa sida.	
30	Freitag	Sökarguidens Per Sellmann Drottningg. 85 111 60 Stockholm	

Sökarguiden

BIOFEEDBACK

Kan du nu få mer information om från
Biofeedback-Institutet, Östermalmsg. 80
114 50 Stockholm tel. 08-67 88 62
67 89 81

Inner Skiing veckor 1980

Apeiron-institutet arrangerar förutom kurser i Inner Game, kurser och seminarier i personlig utveckling, kropps-psykisk integration m.m. Beställ Apeirons Nyhetsbrev för vidare information.
Apeiron, Drottninggatan 102, 111 60 Stockholm
Tel 08-11 18 99.

Stockholms Spiritualistiska Förening

Postadress: KARLAVAGEN 52, 1 tr. ned 114 49 STOCKHOLM

Nov.	Kl.	TELEFON: 60 25 13
L 3	12.00	Offentlig gudstjänst på Spiritualismens Dag. Transtal av Bettan Holm. Kollekt till Ramsbergsgården.
M 5	19.30	Seansandakt. Birgit Johansson, Uppsala.
Ti 6	19.30	Studiecirkeln. Se sid 7.
O 7	19.30	"Genom dödens port". Sigge Westerlund presenterar Martinus' syn på döden.
L 10	14.00	Seansandakt. Gustav Norberg, Sandviken.
M 12	19.30	"Andligt medveten - vad innebär det?" Över detta ämne talar ordföranden för Sveriges Spiritualisters Riksförbund, Karl Törnqvist.
Ti 13	19.30	Meditation. Se sidan 7.
O 14	19.30	Höstmöte. Stadgeenliga arenden. Medlemskort uppvisas.
S 18	14.00	Öppet hus. Information. Erfarenheter diskuteras. Kl. 16.00 Meditation.
M 19	19.30	Seansandakt. Eira Olausson, Borås.
Ti 20	19.30	Studiecirkeln. Se sid 7.
O 21	14.30	Seansandakt. Bettan Holm.
F 23	19.30	"Teaching". Andliga livsfrågor. Kunskap från en högre värld förmedlas genom Sture och Turid Johansson.
L 24	14.00	Seansandakt. Isse Lönhammar, Avesta.
M 26	19.30	Seansandakt. Karin Liljegren, Vasterås.
Ti 27	19.30	Meditation. Se sidan 7.
O 28	19.30	Robert Carleson berättar för oss om 1500-talets märkligaste personlighet, den store alkemisten Philippus Theophrastus Bombastus von Hohenheim känd under namnet Paracelsus.

Nästa Sökarguide täcker december och januari. Sänd in ordentligt med information.

Sökarguiden

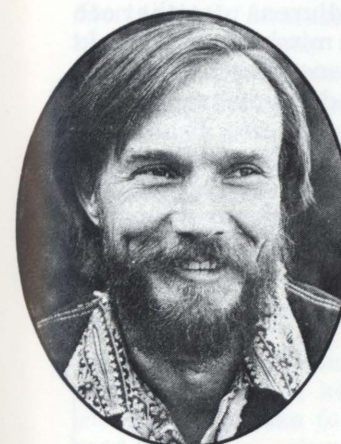

Peter Caddy i Stockholm 5 november

Findhorn - Den Nya Tidens Experimentverldstad

I Sökaren har du vid flera tillfällen kunnat läsa om naturkollektivet FINDHORN. Nu har du möjlighet att träffa Peter Caddy i Medborgarhusets stora sal kl. 19.30. @ Medborgarplatsen. Peter signerar också den nyutkomna boken "Findhorns Trädgårdar".

Rev. Lin David Martin

Healing och meditation
• föredrag
• kurser
i november
mer information
genom Vattumannen
tel. 08-109615

trance
readings, kontakta
Karina Ballin
0764-23749

MILJÖBOKHANDELN Regeringsgat. 83

en nyöppnad specialbokhandel
som för svensk och utländsk
litteratur inom miljö och
ekologi. Bibliotek.
Läsrum m.m.

vard. 10-18
lörd. 10-14

Linda Anders

är tillbaka i Sverige för en tremånadersperiod. Hon är en Filippinsk healer som jobbar med helande massage. Tillsammans med Ekströmer tar hon emot och ger behandlingar.
Tidsbeställning: 08-31 10 02 eller 08-10 96 15

PSYCHOCALISTHENICSSM

Har du svårt att hålla dig i trim? Skulle du inte behöva ett system som håller efter din kropp och själ? Systemet är utarbetat av Oscar Ichazo, Arica Institutet och består av 24 rörelser som utföres i en följd.

Det ges två tillfällen under november-december:

November 12-16 kvällstid kl 19-21, Galleri Medmera

December 1-2 Veckoslutskurs, Strindbergs Blå Tornet

Kursledare: Garry Dufresne

Kursavg: 160:-

Information och

anmälan: 86 87 96

och 11 27 04

Glöm inte bort att sända in information till SÖKARGUIDEN c/o Per Sellmann
Drottninggatan 85, 2tr, 111 60 Stockholm

DJURFÖRSÖK – EN MÄNSKLIG RÄTTIGHET?

För några år sedan skrev den engelske psykologen Richard Ryder en bok om djurförsök som han kallade *Victims of Science* (vetenskapens offer). Ungefär samtidigt – 1976 – utkom i Italien en bok om samma ämne *Imperatrice nuda* (den nakna härskarinnan) av en italiensk-schweizisk författare och utgivare av medicinsk och zoologisk litteratur, Hans Ruesch. Boken väckte stort uppeende och publicerades 1978 i pocketserien Bantam books med titeln *Slaughter of the innocent* (slakten på oskyldiga).

Hans Ruesch anser att det är omoraliskt att utföra försök på levande djur och att de av den anledningen inte skall förekomma.

Han vet att motståndarna mot djurförsök för en ojämn kamp så länge människorna tror sig dra nytta av försöken och så länge ekonomiska och andra jordbundna intressen är inblandade. Han tror inte att humanmedicinen har gjort några framsteg genom försök på djur och han är övertygad om att större insyn i laboratorier skulle vända opinionen mot företeelsen.

Hippocrates, läkekonstens fader, trodde på kroppens förmåga till självläkedom. Sund livsföring, diet och hygien var de bästa botemedlen. Läkaren skulle noggrant iaktta den sjuke och så lite som möjligt ingripa i den naturliga läkeprocessen.

Vår tids läkekonst är annorlunda. En stor del av läkarna arbetar i laboratorier och inte vid sjuksängarna. Man angriper symptomerna och inte orsaken. Symptomen lindras med läkemedel, som nästan alla har biverkningar. Biverkningarna behandlas med nya läkemedel och den onda cirkeln har börjat. Människorna lever farligt och förlitar sig på att det finns ett piller för varje krämpa.

Lagstiftningen i de flesta utvecklade länder föreskriver att alla nya mediciner och andra kemiska ämnen skall testas på djur. I laboratorierna världen över sitter djur som matas, penslas eller injiceras med ämnen. Syftet är att utröna om ämnet är farligt för människan.

Men: "en växt skall inte anses

oskadlig för människan bara för att ett djur kalasas på den." Hans Ruesch framhåller att man inte genom försök på djur kan dra slutsatser om ett ämnes skadlighet för människan. Det kan leda till många och farliga villfarelser och så har också skett. Två fall är kända: neurosedyn och stilboestrol (östrogon). Det finns flera exempel. Att de är föga kända beror enligt författaren på försiktiga och högaktningfulla massmedia och en godtrogen och okritisk allmänhet. Läkarna tillåter sig inte att göra misstag, än mindre offentliggöra dem. Läkemedelsföretagen värnar om sin goodwill.

Djurförsök kostar pengar och

stora summor anslås varje år till försök om vilkas värde endast forskarna själva har en uppfattning. I Sverige förbrukas varje år över 1 miljon djur, i Storbritannien över 5 miljoner och i Förenta staterna mångdubbelt mer.

Känslan och förståelsen för helheten förloras när resultaten från djurförsök okritiskt överförs till människor. I det långa loppet blir också människorna lidande.

Men det är djurens utsatthet och människornas missbruk av sin makt som upprör Hans Ruesch. Hans bok är engagerande, upplysande och utmanande.

Kerstin Petersson

Fader vår
(var du är)
förlåt oss icke våra synder
utan fortsatt att bestraffa oss
för den orätt vi begå
mot alla oskyddade djur
i våra försökslaboratorier
Ge oss icke rätt till våra liv
såsom vi icke heller ge schimpanser
rhesus, råttor, hund och katt
deras rätt
Vänd ifrån oss ditt förbarmande
såsom också vi ställt djuren utanför
vår barmhärtighet
Plåga oss i vårt dagliga liv
såsom ock vi genomborra, skalpera
och tortera med elektroder
de värnlösa djur
du anförtrorde oss
att leva med, glädjas åt och vårda
Och ge oss inte plats
i den rättfärdighets himmel
vi tar för givet att du belönar oss med
Frånta oss vår förmåta tro
att just vi är skapelsens
yttersta krona
Men giv oss Fader vår
till sist ändå en vrå
där vi kan gömma oss
i vår nesliga skam

Maria Lassmo

Iversons reinkarnationsbok

Vi köpte ett antal extra exemplar av den nyutkomna boken "Ett liv – många liv" (recenserad av SM i nr 7) och sände dessa till några svenska parapsykologi-kännare för utlåtan- de. En av dem, ROLF EJVEGÅRD, har gett oss sin syn på boken:

Den engelske TV-journalisten Jeffrey Iversen börjar sista stycket *) i sin bok om Bloxham-banden, *Ett liv – många liv*, med följande ord: "Bloxhams tjugoåriga arbete måste utgöra tillräckligt bevis för att reinkarnationen finns". Professor Magnus Magnusson vill i sin inledning inte binda sig vid någon speciell förklaring: "Och resultatet av denna upptäcktsfärd? Det får läsarna av denna bok själva avgöra. Men jag har åtminstone dragit en obestridlig slutsats – att människans själ är mycket mera komplicerad, mystisk och fascinerande än vi någonsin kunnat ana."

Det är helt klart att Iversen och Magnusson lagt ner en hel del arbete på att kontrollera riktigheten i de hypnotiserades utsagor. Magnusson skriver: "Jeffrey Iversen och jag följde spåren så långt vi kunde. Vi besökte de platser där 'regressionerna' utspelades. Vi kontrollerade och efterkontrollerade kända och förmodade historiska fakta. Vi talade med historiker, arkeologer, arkivarier och psykologer. Vi grävde och vi undersökte, vi ifrågasatte och diskuterade." De skulle aldrig ha gjort sig allt detta besvär om de inte ansett undersökningen vara viktig. Magnusson säger inte heller att han håller det föga troligt (eller något liknande uttryck) att det rör sig om reinkarnation. En gissning så god som någon är att Magnusson lutar åt reinkarnationshåll.

Författarens insats bör sättas i relief till det faktum att akademiker, journalister m fl grupper, som på fritid sysslar med parafenomen, fortfarande utsätter sig för hån och spe från människor som aldrig gjort några parapsykologiska experiment eller undersökningar och därför varken har kunskap eller förmåga att sätta sig in i de komplicerade problem det här gäller.

Gång på gång har dock framstående vetenskapsmän kastat sin prestige för att i tryck eller på annat sätt offentliggöra resultat och åsikter som de funnit viktiga för andra att ta del av och som de vill få diskutera. Somliga författare verk har blivit vida kända genom att de tagits upp av pressen och har

diskuterats i ett eller ett par årtionden men har sedan praktiskt taget glömts bort. Ett efter en tid vanligt återkommande argument mot dessa dokumenterade parafenomen är nämligen att de är gamla och föråldrade.

Kommer nu Iversons bok att tillhöra de förgätna om tio till tjugo år? Det är omöjligt att ha någon bestämd uppfattning om detta. Det finns dock ingenting i den som tyder på att den kan bli en "klassiker".

Nå, utgör boken då något belägg för att reinkarnationshypotesen är riktig? Nej, det gör den definitivt inte. I bokens sista kapitel diskuterar Iversen olika tolkningsmöjligheter. Det är tydligt att han inte är närmare insatt i parapsykologi och att det finns mycket att lägga till till han säger. Telepatihypotesen tillbakavisar han med att Bloxham omöjligt kunde ha telepaterat alla berättelserna till de hypnotiserade. Däri har Iversen säkert helt rätt, men andra telepateringsmöjligheter kan ju tänkas.

Utan argumentering förkastar Iversen att det skulle finnas "en bank av kollektiv kunskap och erfarenhet". Teorin om något slags ut-

ommänskligt medvetande som står i förbindelse med de enskilda individernas medvetande och som kan "läcka ut" olika stora bitar faktafragment har i många versioner lagts fram. Pragmatikerna Charles Peirce och William James är två bland de första, som haft den tanken.

En annan teori Iversen tillbakavisar utan argument är att det skulle finnas "rasminnen undanstoppade någonstans i hjärnan". Teorin går ut på att inte bara pigment, kroppslängd, intelligens, vissa personlighetsdrag och skilda benägenheter för sjukdomar o s v skulle vara ärftliga, utan att även somliga, måhända traumatiska och för släktet ödesdigra, minnen skulle kunna ärvas.

Ett liv – många liv är en viktig dokumenthandling. När man sedan skall förklara fenomenen råkar man i samma svårigheter som alltid i sådana här fall. Någon odiskutabel naturlig eller paranaturlig förklaring kan inte presenteras.

*) Gustaf Törnqvists översättning har jag inte varit i tillfälle att kontrollera men på flera ställen föranleder den frågetecken i marginalen. R. E.

Hynek vägrar debattera med Klass

Tidskriften *Skeptical Inquirer* frågar i en notisartikel varför "UFO-rörelsens ledare" – som man kallar honom – astronomen J. Allen Hynek alltid vägrar att offentligt möta "den ledande UFO-skeptikern" Philip J. Klass. Får Hynek veta att Klass skall delta i t ex ett TV-program, dit han själv inbjudits, då hoppar han av. Vid ett tillfälle, berättar tidskriften, hade Hynek accepterat att tala till studenterna vid *State University of New York* i Buffalo – för sitt vanliga honorar på 1 500 dollar (omkring 6 500 kronor) för en timmes föreläsning. Studentföreningen beslöt sedan att även inbjuda Klass, vilken skulle få samma tid till sitt förfogande som Hynek. Men så snart som Hynek fick veta att Klass skulle vara med, avböjde han att ställa upp.

Skeptical Inquirer återger ett uttalande av ordföranden i studentföreningens föreläsarekommitté: "Tyvärr har dr Hynek kraftigt avisat varje erbjudande att debattera. Jag erbjöd ursprungligen dr Hynek hans vanliga talararvode på 1 500 dollar, sedan höjde jag till

1 800 dollar, vilket han fortfarande avböjde, och mitt slutliga bud på 2 000 dollar avvisades också. Klass, å andra sidan, var mer än angelägen att debattera med dr Hynek, och så att han skulle komma upp till Buffalo, om han bara fick sina kostnader betalda, ja han lät till och med förstå att han kunde komma för ingenting! Jag tycker det är mycket beklagligt att studenterna vid detta universitet inte kan få se dessa två män debattera. Dr Hyneks vägran har verkligen fått mig att ompröva min uppfattning om huruvida UFOs alls existerar."

Skeptical Inquirer tycker att denna händelse är "roande". Man vill teckna den bilden av Hynek att han inte vågar debattera med Klass och att han ställer upp för pengar – medan den hederlige Klass inte vill ha något betalt alls. Men tidskriften visar inget intresse för Hyneks skäl till att inte vilja möta Klass i debatt.

När Sökaren 1972 erbjöd Hynek 360 kronor för skriftliga, utförliga svar på våra frågor, accepterade han utan vidare detta blygsamma honorar.

skiljer ut sig från mängden. När Santana antar att en utställning av litteratur för icke-troende inte skulle ha kunnat anordnas i något annat land än Sverige, så tror man honom inte.

Enligt José Santana är Sverige "faktiskt ett av de sista – eller första? – fria länderna i världen". Men även här har det hänt att människor som varit hans vänner vänt honom ryggen när han talat om att han är icke-troende.

I ett reportage om honom och hans utställning i Dagens Nyheter står det att "José Santana är en sökare". Ja, säger han till mig, redaktör Arne Söderlund hade ställt frågan till honom, om han var en sökare, och han hade då bejakat den tanken. "En människa är en sökare, en människa söker sin kunskap", står det också i DN-reportaget. Jag nämner att en av antikens mest kända skeptiker, Sextos Empirikos, skrev att skeptikern är den som söker vidare...

Till sist en liten reflexion: med tanke på det i vårt land massiva utbudet av religiös litteratur, predikningar och andra trosaktiviteter – medan den mot religionen kritiska verksamheten är av mycket liten omfattning – tycker jag att en icke-tro-idealism är ett välkommet samhällsinslag.

*)En agnostiker anser att man inte kan veta något om Gud eller de yttersta ingen.

SM

Från litteraturutställningen för icke-troende.

Det pytagoreiska förbundet

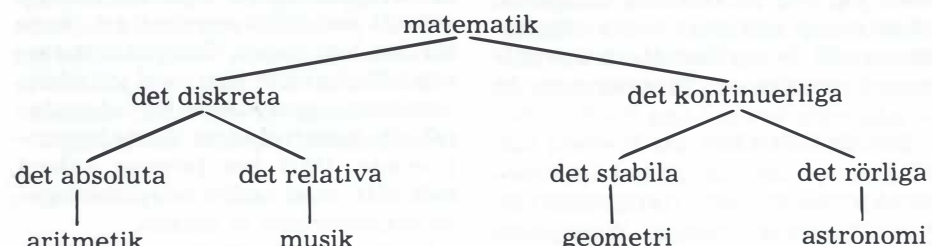
Forts.

att Euklides byggde på och inkorporerade den pytagoreiska matematiken i sitt verk.

11. Urämnet. Pytagoreerna var ense med de flesta grekiska filosoferna om att man ej kunde lita på den kunskap som fås genom sinnena. När det gällde befintligheten av föremål uppställde de följande huvudregel: Ju vissare kunskap man har om ett föremål X, dess högre grad av existens har X. – Denna regel var nog härledd av det faktum att det är lättare att skaffa sig kunskap om föremål med säker existens (t ex templet i Delfi) än om föremål med osäker existens

(t ex guden Apollon). Detta var en regel som senare Platon anslöt sig till och som utgör grundvalen för idéläran. Det fanns ingenting som man kunde ha så säker kunskap om som de positiva heltalen. Flera pytagoreiska riktningar betraktade talen som urämnet, material för hela världssalltet. De föreställde sig talen som punkter med utsträckning i rummet. Talet ett identifierades med punkten, talet två (två punkter som kunde förenas till en linje) med linjen, talet tre (tre punkter som kunde förenas till en triangel) med ytan och talet fyra (fyra punkter som kunde förenas till en pyramid) med kroppen. Våra uttryck "kvadraten på ett tal" och "kuben på ett tal" stammar från pytagoreerna.

Den pytagoreiska indelningen av vetenskapen.

En avhandling om scientologin

I nr 1/2, 1979, av *New Religious Movements Up-date* finns en liten artikel av Ole Riis om en bok om scientologin. Den är skriven av Roy Wallis, har titeln *The Road to Total Freedom* och är en sociologisk analys av scientologin (Columbia University Press, 1977. New York). Riis anser att boken fyller ett tomrum, att den är välskriven och på en del ställen spännande som en thriller.

"Boken beskriver scientologin som en högt disciplinerad armé av korsfarare, vilka använder varje medel för att bekämpa fienden och sprida L. Ron Hubbards evangelium", skriver Riis. Och huvudfienderna är psykiatrerna, psykologerna och kommunisterna, vilka sammansvurit sig mot scientologin.

Rörelsens framgång tillskrivs en effektiv organisation och försäljning mer än produkten själv. Till en början erbjuds man några mycket billiga kurser, som påminner något om psykoanalys och hypnos. Samtidigt deltar man i en välorganiserad gruppdynamik. Därefter bjuds man nästa steg, och då blir det dyrare.

Men en del av priset kan betalas genom arbete åt rörelsen. I nästa stadium får man veta en del om rörelsens bakgrund på ett artificiellt språk, som låter vetenskapligt. Inga kritiska frågor tillåts. Om man inte förstår en del av undervisningen, beror det på att man har missförstått något särskilt ord. Under kurserna ges man intrycket att det ständigt finns mer att lära – i nästa stadium av undervisningen. Men kurserna blir dyrare och kraven på att man skall ägna sig åt rörelsen växer. Man kan få i uppgift att skriva om allt det goda som scientologin har gett en eller att arbeta aktivt för rörelsen. Samtidigt ändrar rörelsen karaktär i medlemmens medvetande. Vad som i början var en psykoterapikurs, blir i de högre stadierna en kyrka med en idealistisk världsåskådning, vars ledare L. Ron Hubbard framställs som världens frälsare.

I slutet av Roy Wallis bok finns ett kritiskt svar till författaren från en scientolog och f d lärare i sociologi.

MAGNETISM – ETT LÄKEMEDEL?

Håller Socialstyrelsen på att få ett nytt "THX-fall" på halsen, när den inte erkänner magnetterapi? Ja, det säger uppfinnaren Ivan Troeng i Laholm, som lanserar magnetbehandling i Sverige.

Ivan och Birgit Troeng säljer små terapimagneter för 20–50 kronor och nätanslutna spolar, som ger magnetfält, för upp till 800 kronor. I tidningsannonser påstår de att magnetism kan bota värk och få sår och arm- eller benbrott att läka dubbelt så snabbt som normalt. Till och med cancer kan påverkas, om cellerna utsätts för magnetstrålning, hävdar paret Troeng, som har fått flera (ännu ej avgjorda) KO-anmälningar mot sin annonsering.

Medicinprofessor Stig Radner säger i ett tidningsuttalande att magnetism säkerligen aldrig har botat någon. Han betecknar Ivan och Birgit Troengs uttalanden som ren reklamteknik och efterlyser en vetenskaplig undersökning. Ivan Troeng replikerar i en kommentar för Sökaren att "om professor Radner gjort sig besväret att läsa min bok *Magnetterapi – ett 'nytt' hälsomedel*, så hade han där funnit mängder av rapporter från laboratorieförsök och kliniska försök, där det påvisas att magnetism stimulerar friska celler, medan cancerceller hejdas i sin tillväxt eller dödas. Bland de långt över hundra vetenskapliga undersökningar som refereras i boken, finns försök på både djur och vävnadsodlingar."

Socialstyrelsen visar ingen förståelse för magnetterapi. Ivan Troeng har ansökt om att magnetterapi skall bli bidragsberättigat, men fått avslag.

Han säger:

– I socialstyrelsen finns ingen kunskap om magnetterapi. Jag har en hel pärm rörande utländska undersökningar, som de hade kunnat studera, innan de beslutade.

Men det finns trots allt intresse för magnetterapi hos en del läka-

re. Dr Inga Ohrt, som är överläkare på Mössebergs kuranstalt, sa bl a följande i en intervju i Radio Halland (sedan docent Torsten Lundberg i en tidigare sändning påstått att magnetterapi var kvacksalveri).

– Jag skulle inte vilja kalla magnetterapi för kvacksalveri. Det finns väl mycket ännu, som man inte vet, men bara för att man inte förstår det, behöver man inte kalla det kvacksalveri. Kvacksalveri är ju när man i vinningssyfte försöker slå på trumman för någonting som man är osäker på, och så tror jag inte alls det är i det här fallet. Vad beträffar Ivan Troeng som jag känner honom, så anser han sig ha belegg för att det verkligen fungerar, och jag tror inte att han är ute i vinningssyfte.

– Jag har provat magnetterapi därför att jag har tyckt mig märka, genom egen användning, att den har haft en viss effekt. Jag skall berätta hur det började. Genom en tillfällighet fick jag höra talas om magnetterapi, och jag kände till Ivan Troeng litet grand. Det var väl för något år sen ungefär som jag första gången provade en sån här liten permanent platta på ett sår som min dotter hade. Det hade inte velat läka på fjorton dagar men nu läkte det på två dagar. Detta gjorde mig övertygad om att något slags effekt hade den här plattan haft. Sedan använde jag magnetterapi på småsaker i min praktik – eller i skolläkararbetet. Eleverna fick låna med sig plattor hem och lämna tillbaka dem, när de var bra. Jag kan ju inte påstå att det var just på grund av magnetbehandlingen som de blev bra. De hade kanske blivit bra ändå. Men det tycktes mig som om läkningen av små utgjutningar m m påskyndades.

– Det förefaller mig som Ivan Troeng har rätt, när han påstår att magnetismen är en positiv miljöfaktor som man förstärker. Man likasom ökar magnetismen kring människan. Och han menar ju att det tidigare har varit en mycket starkare jordmagnetism än nu, och det gör att om man nu återgår till en starkare magnetism så förbättras ämnesomsättningen i cellerna, och utbytet mellan celler och blod och vävnadsvätska förbättras så att läkning m m påskyndas.

Dr Inga Ohrt säger att hon nog kommer att fortsätta använda magnetterapi metoden i sådana fall där hon tycker att det kan vara lämpligt att rekommendera människor att själva skaffa sig terapi-magneter.

Länsläkare Svend Roepsdorf, som fått "en massa material" från Ivan Troeng och haft en del kontakt med honom, säger att det inte är vetenskapligt bevisat att teorierna stämmer, men han tycker ändå att det är angeläget att pröva magnetterapi ordentligt genom kliniska undersökningar.

Så här förklarar Ivan Troeng hur magnetismen kan bota:

– Det verkar mycket enkelt. I cellerna finns molekyler, som alla har magnetfält omkring sig. Sätter man ett starkare magnetfält i närheten, så ökar aktiviteten i cellen. Då kan utsöndringen av slaggprodukter öka, cirkulationen öka, och kroppens eget försvar får det lättare.

Adress:

Birgit och Ivan Troengs stiftelse för biomagnetisk forskning
Måsvägen 63,
312 00 Laholm

Vilka är "parapsykologer"?

I riksdagsvalet i år deltog flera nya små partier. Ett av dem var Hälso- och miljöpartiet, som säkert många av våra läsare kan sympatisera med. På en lista för det partiet fanns tre personer upptagna, vilka kallade sig parapsykologer. Jag tyckte detta var anmärkningsvärt och bad fil. dr Rolf Ejvegård om en kommentar. Han jobbar f n med parapsykologi vetenskapligt på det parapsykologiska laboratoriet vid det statliga universitetet i Utrecht, Holland, hos professor Martin Johnson.

Rolf sände oss följande principiella synpunkter.

Med vilken rätt kallar sig dessa personer parapsykologer?

På röstsedlar är det vanligt att kandidaternas yrke eller titel anges. Är parapsykolog ett yrke?

Att vara bussförare är ett yrke. Bussföraren har genomgått en viss utbildning, bl a tagit trafikkort som visar att buss är ett av de fordon han behärskar. Han försörjer sig och sin familj genom att köra buss. Skulle han byta yrke och bli taxi-förare så byter han också titel.

En civilingenjör är en person som genomgått en viss utbildning. Han har ett diplom som visar att han har rätt att kalla sig civilingenjör. Mäniskor med annan utbildning har inte denna rätt. Även om han skulle börja sälja försäkringar och försörja sig på det, så kan han kalla sig civilingenjör om han så vill.

Är det i någon av de två ovan nämnda bemärkelserna som de tre riksdagskandidaterna är parapsykologer? Är de legitimerade på något sätt, eller har de något diplom eller betyg från en erkänd undervisningsanstalt som gör att de kan kalla sig parapsykologer? Parapsykolog är knappast någon på detta vis etablerad titel i Sverige. Försörjer de sig som parapsykologer? Om så är fallet, vad är det de gör och vem betalar dem? Parapsykolog är knappast ett jobb man kan försörja sig på i Sverige.

Är det då någon fritidsverksamhet som de angett (vid sidan av att vara rentier, hemmafru eller lärare eller vad det nu kan vara)? Visserligen kan det först tyckas vara litet underligt att ange t ex fritidsfiskare som titel i ett sådant här sammanhang, men vid närmare efter-

tanke, varför inte? Kanske fritidsfiskare säger lika mycket som fil. kand.?

Vem kan då kalla sig parapsykolog? Jag har sett att termen parapsykologi ibland missbrukas och att olika slags mysticism och ockultism har benämnts parapsykologi för att få en mer respektabel nimbus. Astrologer, ufologer, spiritister osv är förvisso inte parapsykologer och det av den enkla anledningen att de inte sysslar med parapsykologi.

Nu är parapsykologi inte ett helt klart avgränsat område och att säga att en parapsykolog undersöker telepati, klärvoajans, prekognition, retrokognition och psykokinesi skulle bli missvisande på två olika sätt.

A. En parapsykolog kan mycket väl ibland komma in på annat och fortfarande syssla med parapsykologi.

B. Bara för att någon studerar eller undersöker t ex telepati blir han inte parapsykolog.

Nej, det viktiga med parapsykologin är att den är en vetenskap. Parapsykologen bedriver alltså *vetenskapliga* studier av paranormala fenomen.

Nu råder ingen enstämighet bland vetenskapsmän om vad som är vetenskap, men vi måste ändå utgå från något slags konsensus och kan konstatera att vissa krav måste uppfyllas för att en verksamhet skall kunna kallas vetenskaplig. Uppfyller en vetenskap något eller några av dessa krav så är det därmed inte sagt att verksamheten är vetenskaplig. Om det däremot är så att något av dessa krav uppenbarligen inte är uppfyllt så är man berättigad att kalla verksamheten ovetenskaplig.

Jag skall nämna fyra sådana krav. 1. Verksamheten måste vara ärlig. Med det menar jag att man inte får blanda in sådant som inte överensstämmer med verkligheten. Jag syftar inte bara på att man inte får hitta på fakta och utge dem för att vara empiriskt funna, utan även på exempelvis att man inte får tolka in egna fantasiprodukter i erhållna resultat, t ex säga att händelsen y beror av händelsen x, när det enda som kan konstateras är att först uppträder x och sedan uppträder y. 2. Alla empiriska undersökningar

måste vara sådana att riktiga observationer görs. Alla instrument måste vara adekvata och man måste gardera sig mot den mänskliga fel-faktorn genom att i så stor utsträckning som möjligt använda automatisk registrering. Ufo-observationer sker vanligen under ovetenskapliga former. (Detta kan kanske sägas vara självklart men får inte glömmas bort i sammanhanget.)

3. Använda termer måste vara väldefinierade så att man i möjligaste mån undviker tolkningssvårigheter. Detta innebär att sådant som är skrivet på t ex poetiskt språk eller beskrivet i allegorier inte är vetenskap. En klar terminologi är en nödvändighet för en vetenskap.

4. All forskning måste bygga på metoder som i princip kan upprepas och utgå från teorier och hypoteser som teoretiskt kan testas. Från vetenskapen utesluts sålunda all mysticism och alla religioner där man hänvisar till någon "vis" som "känner till sanningen", eller någon bok i vilken alla viktiga sanningar finns nedtecknade. Inom vetenskapen kan det inte finnas någon "absolut sanning" som kan postuleras.

Jag stannar min uppräknings här även om den långt ifrån är fullständig (t ex så får vetenskapen inte sätta upp sinsemellan motstridiga teser – logikens lagar måste följas).

Alltså: En parapsykolog är en vetenskapsman (uppfyller bland annat de fyra ovan uppräknade kraven) som undersöker vissa slags fenomen (vars natur ännu inte är klarlagd.) Skall han dessutom använda parapsykolog som titel så bör den verksamhet det här gäller uppta en stor del av hans tid (antingen så att parapsykologin försörjer honom eller så att den upptar en väsentlig del av hans fritid).

Så långt Rolf Ejvegård.

Jag vill inte dem något illa som kommit på idén att kalla sig parapsykologer på en vallista. Men enligt min mening kan beteckningen parapsykolog användas av dem som sysslar med *kvalificerad* forskning eller undervisning inom området parapsykologi.

Det skall till sist nämnas att person nummer 3 på listan i fråga kallas "ifolog" och nr 6 "ufolog". Tydligt har man bl a velat fånga in väljare som är intresserade av UFO, parapsykologi (och spiritualism, ockultism).

(Hälso- och miljöpartiets huvudlista toppades av professor Olov Lindahl.)

SM

Angelägna böcker för sökare! Nyheter 1979 – och andra ständigt aktuella titlar!

DE STORA FRÅGORNA

Ragnar Enderlein: Att vara människa helt och fullt. Var Jesus en "socialrevolutionär" förkunnare 2000 år före sin egen tid? Hft. ca 50: –

Nils-Olof Jacobson: Liv efter döden? Om parapsykologin, mystiken och döden. Inb. ca 74: –.

John Björkhem: Det ockulta problemet. Klassiskt verk om de parapsykologiska fenomenen. Inb. ca 60: –.

Örjan Björkhem: Människan och verkligheten. Om mystiker i dagens Sverige. Inb. ca 64: –.

Esseerbrevet. Om Jesu verkliga liv. Hft. ca 31: –.

Jan Fridégård: Den gåtfulla vägen. Ockulta upplevelser. Inb. ca 50: –.

Sven Magnusson: Det övernaturliga och vår världsbild. Inb. ca 55: –.

Per Ragnar: En sökares dagbok. Inb. ca 60: –.

Brad Steiger: Fallet Olof Jönsson. Om parapsykologiska fenomen. Inb. ca 22:50.

SAMHÄLLE, SAMLEVNAD

Gunnar Adler-Karlsson: Ett samhälle utan moral. De moderna samhällenas problem, också ur globalt perspektiv. Hft. ca 59: –.

Ulf Löfgren: Djurförsök. Om vetenskapligt djurplågeri och mänsklig förnedring. Hft. ca 68: –.

Anders Fischer: En manlig historia. Rapport från ett "mansläger". Hft. ca 42: –.

Olle Hansson: De samvetslösa läkemedelsbolagen. Hft. ca 37: –.

Berit Hedeby: Barnmisshandeln i Sverige. Inb. ca 55: –.

Berit Hedeby: Familjebehandling. Frälsning eller bluff? Inb. ca 55: –.

Berit Hedeby: Ja till dödshjälp. Hft. ca 38: –.

Ulla Keyling: Det välsignade tillståndet. Upplevelse av ett havandeskap. Hft. ca 38: –.

Birgitta Pierre: Det misshandlade barnet. Hft. ca 22: –.

Volodja Semitjov: En bok om "Fallet Max-i-form". Hft. ca 42: –.

Filip Stenson: Rädda jord och mänsklighet! Hft. ca 18:50.

HÄLSA, PSYKOTERAPI, YOGA

Paavo Airola: Hälsohemligheter. Naturmedicin. Hft. ca 28: –.

Jan C. Bouman: Din själ, din kropp, din existens. Psykoterapi på egen hand. Inb. ca 74: –.

Per Olof Ekström: Hälso-källornas land – Rumänien. Hälsovård på kurorter. Illustr. Inb. ca 19:50.

Harald Els: Vårt vandaliserade känsloliv. Hft. ca 42: –.

Gerlinde Fiedler: Yoga hjälper! Rikt illustr. Inb. ca 40: –.

D.C. Jarvis: Folkmedicin. Naturmedicin. Hft. ca 28: –.

Bert Yoga Jonson: Vardags-Yoga och Meditation. Rikt illustr. Inb. ca 60: –.

Per Ragnar (red): Därför är jag vegetarian. Inb. ca 42: –.

Maria Scherer: Sätt dig ner och vänta på din själ. Kända personer om hur de löser själskriser. Illustr. Inb. ca 62: –.

KAN NATUR OCH LIVSMILJÖ RÄDDAS?

Bengt Hubendick: En liten bok om människan på jorden. Illustr. Inb. ca 42: –.

Bengt Hubendick: Stryk naturen medhårs! Illustr. Inb. ca 55: –.

Bengt Hubendick: Åter till verkligheten. Illustr. Inb. ca 56: –.

UFO – BESÖK FRÅN ANDRA CIVILISATIONER?

Boris Jungkvist: UFO – en fantastisk verklighet. Illustr. Hft. ca 55: –.

Sven Magnusson: "Flygande tefat" – vad säger vetenskapen? Illustr. Inb. ca 55: –.

K Gösta Rehn: UFO-utmaningen. Inb. ca 55: –.

K Gösta Rehn: De flygande tefaten. Dokument och teori. Hft. ca 55: –.

K Gösta Rehn: UFO! Nya fakta om de flygande tefaten. Illustr. Hft. ca 55: –.

K Gösta Rehn: Tefaten är här! Illustr. Hft. ca 55: –.

Staffan Stigsjö: Tefatsfolket har landat! Hft. ca 55: –.

DAN ANDERSSONS KLASSISKA VERK

Chi-mo-ka-ma. Inb. ca 42: –.

Det kallas vidskepelse. Inb. ca 42: –.

Kolvaktarens visor. Inb. ca 42: –.

Kolarhistorier. Inb. ca 42: –.

Svarta Ballader. Inb. ca 42: –.

Sorgmarschen. Inb. ca 45: –.

Den röda rosen. Inb. ca 35: –.

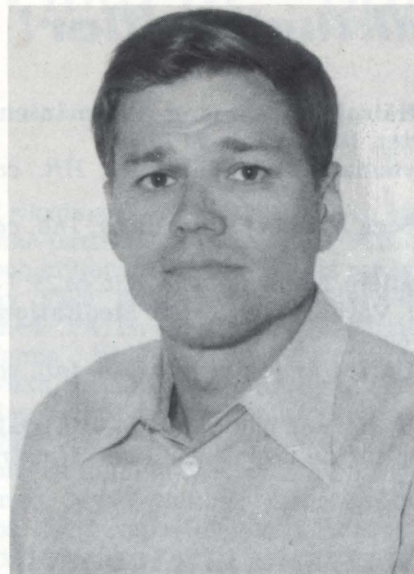
Nattvandrare. Inb. ca 35: –.

Valda brev. Hft. ca 17:50.

Böckerna finns (eller kan beställas) i bokhandeln, eller direkt från

ZINDERMANS FÖRLAG
Box 310, 401 25 Göteborg 1
tel. 031 – 13 78 32

Rolf Ejvegård

FÖRFÖLJELSERNAS TID

I Oudewater, en liten pittoresk by i centrala Holland, kan man besöka Heksenwaag, häxvägen.

Häxjakten rasade under många århundraden i Europa. Oförstånd, rädsla, allmänt förtryck av människor som inte kunde försvara sig, chansen att göra sig av med ovänner, möjligheten att på något område hävda sig och känna sig för mer, ja, orsakerna är många och fler än de som antytts här till att detta vansinne kunde få fortsätta så länge.

I och med att Thomas av Aquino, den katolska kyrkans officiella filosof och systembyggare, på 1200-talet slog fast att det fanns häxor, så engagerade sig såväl de kyrkliga som de världsliga maktavarna i denna klappjakt även om det tog ett par århundraden innan den nådde hysterins gränser.

År 1484 kom ett pabud från påven Innocentius III att särskilda domstolar för häxor och trollkarlar skulle upprättas. Speciellt den spanska inkvisitionen gjorde sig känd för sin oförsonlighet när det gällde att döma försvarslösa kvinnor.

Det räckte vanligen med ett rykte om att vara häxa för att bli dragen inför rätta. Bevisföringen var sannerligen medeltida i

ordets negativa bemärkelse. Bekännelser från den arma kvinnan att hon haft samröre (ibland samlag) med djävulen pressades fram med tortyr. Två andra bevismetoder blev särskilt vanliga i detta slag av processer: tårprovet och vattenprovet.

Tårprovet gick till så att en präst eller domare satte handen på den anklagades panna och uppmanade henne att gråta. Kunde hon det blev hon fri, ty häxor ansågs inte kunna pressa fram tårar. Vid vattentestet bands den anklagades händer och fötter och hon sänktes ner i vatten. Flöt hon, så visade hon att hon besatt övernaturliga krafter och avrättades. Sjönk hon, så hade hon bevisat sin oskyldighet och hon halades frustande och kippande efter andan i land. Tyvärr inträffade det olyckor vid dessa test och särskilt vintertid, då den anklagade kastades i kallt vatten, var det vanligt att hon drunknade. Det var således inte oväsentligt vilken bevisföring domstolen valde. Sträckbänken ledde nästan ofelbart till döden, vattentestet gjorde det med få undantag, tårprovet gjorde det ibland.

Förföljelserna tog sig speciellt hemska uttryck på den europeiska kontinenten, men de förekom även i Skandinavien, England och Amerika. Professor B. Carpzov var den sista stora häxförföljaren i Tyskland. Denna jurist satte sitt namn under ungefär 20 000 dödsdomar. 1610 anklagades den sista kvinnan i Holland för att vara häxa – hon blev frikänd av domstolen. Det sista vattenprovet företogs i Holland 1823. Denna gång var inga jurister inblandade utan kvinnan i fråga ville ta död på illasinnade rykten och föranstaltade själv om provet. Det utfördes också så att hon inte riskerade att omkomma. Episoden visar i alla fall hur länge dessa vanföreställningar kunde leva kvar i Europa.

Den sista officiella häxbränningen i England, där häxjakten aldrig tog ordentlig fart, skedde 1716, medan den sista avrättningen av en häxa på kontinenten skedde i Schweiz 1782. I Mexiko dömdes och brändes den sista häxan 1877, vilket är den senast belagda officiella avrättningen av detta slag som vi känner till.

Under tre århundraden från 1450-talet till 1650-talet brändes eller hängdes uppskattningsvis en miljon kvinnor. Hur många trollkarlar som samtidigt avrättades vet vi inte, men det torde jämförelsevis röra sig om ett fåtal. Detta ger onekligen perspektiv på forna tiders kvinnosyn.

Den första som kraftfullt och med viss framgång bekämpade häxysterin var en holländsk läkare vid namn Johannes Wier (född 1515). En ljuspunkt i mörkret var häxvägen i Oudewater.

Eftersom häxorna företog långa färder på sina kvastar till Blåkulla, så ansågs de inte kunna väga mycket. I Oudewater kunde man väga sig och få ett officiellt intyg på att man vägde mer än man tänkte sig som högsta vikt för en häxa (närmare 40 kg). Intyget kunde sedan visas upp vid vilken domstol som helst. Det gällde dock för en kvinna om vilken det gick rykten att hon besatt häxkonster att söka ta sig till Oudewater innan hon häktades. Det påstås att det aldrig inträffade att en kvinna lämnade Oudewater utan att ha fått sitt intyg. Tyvärr kunde det dock hända att intyget "kom bort" i domstolsförhandlingarna.

Bakom dessa häxjakter stod kyrkan, de världsliga myndigheterna och de etablerade vetenskapsmännen, påhejade av allmänheten. Att ifrågasätta det berättigade i dessa processer fordrade inte bara klarsyn utan även mod.

Forts. på nästa sida

Häxvägen i Oudewater

Förföljelsernas tid

Forts

Men allt detta är ju historia, det har ju ingenting med vår upplysta värld att göra. 1900-talet är ju inte medeltid. Häxprocesser är en omöjlighet i vår tid.

Det torde vara riktigt att man inte bränner å båle unga eller gamla kvinnor i dag för att de skall ha legat med djävulen. Utvecklingen har kanske gått framåt, men det finns ingen anledning för oss att slå oss för bröstet. Tortyr är en vanlig företeelse i vår värld. Folkgrupper och hela folkslag förföljs av olika anledningar. Religiösa sekter fördömer varandra. Olika politiska riktningar visar en oförsonlighet mot varandra som är häpnadsväckande. I de flesta länder har den enskilda människan inte en chans att försvara sig om landets administration och byråkrati vill åt henne. Vetenskapsmän inkompetensförklarar varandra på löpande band och okunniga, oinitierade och rigida forskare uttalar sig om sådant de inte har en aning om och misskrediterar hela vetenskaper. Snart sagt varje läsare av denna reflexion kan ge konkreta exempel på att "medeltiden" ännu inte är över.

Anm. Fil dr Rolf Ejvegård är filosof, psykolog och författare.

Martin Johnsons bok "Parapsykologi" är försenad och utkommer 1980.

VISDOM ur Sverre Holmsens "Tankestråk"

*Hemligheten med att skaffa sig
bekymmer är att tänka på sig
själv*

Frank Crane

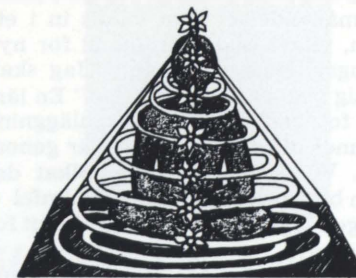
HOROSKOP

Mini-horoskop 17 sv/kr
Udförligt
personligt horoskop 46 sv/kr
Progressivt årshoroskop 46 sv/kr
Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Solgården 18, DK-3250 Gilleleje
Danmark

Astral Meditation

Erfarenheter:

Arbetsledare Gunnar F. 28 år

När jag lyssnade på kassetten kände jag först hur kroppen bit för bit "löstes upp", från fötterna och uppåt, som en pirrande eller vibrerande känsla. Sedan upplevde jag hur jag lyfte och svävade ut över golvet. Jag kände igen känslan från drömmar som jag haft men nu var jag vaken. När jag funderade över hur det skulle gå om jag svävade ut genom fönstret, jag bor på 4:de våningen, förflyttades jag genast ut genom fönstret. Jag var hela tiden medveten om att kroppen tryggt låg kvar i sängen.

Utredare Agneta F. 31 år

Jag erfor en känsla av befrielse och lätthet, tyngdlöshet. Det kändes som jag befann mig i en stor, tom, fri rymd, samtidigt som jag ändå låg kvar i sängen. Ibland var det som om sängen löstes upp och blev ett moln som gungade fram i rymden.

AM-programmet rekommenderas inte för psykiskt labila personer.

UTOMKROPPSLIGA ERFARENHETER KAN AUTOMATISKT ERHÅLLAS GENOM SPECIELLA LJUD.

Erfarenheten visar att utomkroppsliga erfarenheter erhålles automatiskt när man lyssnar till speciella ljud som stimulerar vissa centra i nervsystemet. Dessa ljud kända under namnet "ASTRAL LJUD" har åstadkommit utomkroppsliga erfarenheter hos personer som försökt många andra metoder men misslyckats. Andra har rapporterat se visioner av ljus, färger, symboler och bilder samt "peak-experience" av högre medvetande som har öppnat dörrarna för psykiska förmågor. Enligt många utövare kan dessa astralljud också skapa fysiska sensationer av en oerhörd glädje obeskriver i ord. Det är så lätt att göra, bara sätt på kassetten med astralljuden och låt ditt sinne och kropp följa med, slappna av och njuta.

AM-PROGRAM

BOX 349

591 01 MOTALA

Jag medsänder 60 kr för Astral Meditation-kassetten vilket inkl. porto.

TEXTA TYDLIGT - KLIPP OCH SÄND MED

Namn.....

Adress.....

Postnr.....

Tidskriften

TIBET

- artiklar om Tibets kultur och religion, seder och bruk
- artiklar om de tibetanska flyktingarna i Indien och Nepal, samt i andra länder
- Aktuell information om dagens Tibet
- bokrecensioner
- insamlingar till olika hjälpprojekt bland flyktingarna
- enda tidskriften av sitt slag i Skandinavien, alla artiklar är på svenska
- utkommer med fem nummer om året
- är på sin fjärde årgång
- utges av Svenska Tibetkommittén

TIDSKRIFTEN TIBET erhålles antingen genom medlemskap i Svenska Tibetkommittén eller genom separat prenumeration.

Medlemskap: 25 kr per år.

Separat prenumeration: 30 kr per år.

Separat prenumeration för föreningar, bibliotek, institutioner etc.: 20 kr per år.

TIDSKRIFTEN TIBET

Box 5031

102 41 Stockholm

Postgiro 63 61 83-6

BEGÄR PROVEXEMPLAR!

Brev

Häromdagen, när jag städade, återfann jag en del av det material som Osivao och Boruprörelsen skickade ut 1967-1968, bl a en stencilrad rapport, skriven efter den inhäberade världsun-dergången, där gruppen förklarar hur profetiorna faktiskt på det mest mira-kulösa och underbara sätt slog in, trots (eller som det framgår av rapporten: *tack vare*) att det inte slog in. Ett av leden i resonemanget: Det står i Bibeln att en tidpunkt skall givas eder, och lik-väl skall jag icke komma. (Matt 24,25.) Och hade inte en tidpunkt blivit given? – Jovisst! Och hade Orthon-Messias kommit? – Nix! Se där hur underbart gamla profetior besannas! –Det är ju faktiskt logik!

Men det intressanta är enligt min mening inte den upp-och-nedvända världen, utan det skeende som gradvis vän-der världen upp-och-ned. Dessa männi-skor hade ju *inte alltid* resonerat på det sättet. Jag tror att man, när man läser deras skrifter, kan ana processen bakom,

enprocess av "synkroniteter", små hän-delser som vi andra knappast skulle ha lagt märke till, men som i en värld, där referenssystemen gradvis förskjuts, får ändrad innebörd, en process, där tron gradvis förstärker sig själv genom stän-diga småhändelser som tolkas in i ett system, vilket bildar grundval för nya tolkningar. Mästaren säger: "Jag skall visa mig som en stråle av ljus." En lär-junge fotograferar en parkanläggning och finner att en ljusstråle skär genom bilden. Vi andra skulle ha tolkat det som en bländarreflex eller ett filmfel – lärjungen säger att "Mästaren" blivit fo-tograferad!

Sven Rosén

Måndagsgruppen

föredrag varje måndag kl 19.30
ABF, Sveavägen 41, Fabiansalen.
Vissa föredrag specialannonseras.

PERSONLIGT TOLKADE HOROSKOP:

Det finns ett horoskop för varje behov. För förståelse av den egna kapaciteten och beteendet, för förståelse av förhållandet till partners, för förståelse och kännedom om framtida skeendens orsaker, samt möjlighet till att välja den plats på jorden man bäst trivs på. Alla kontakter behandlas konfidentiellt, och de flesta önskemål kan tillfredsställas. Skriv eller ring för närmare information om priser, innehåll och alternativ av de analyser jag står till tjänst med.

KOSMOBIOLOG KENTH SKOGLUND
BOX 2018, 824 02 HUDIKSVALL

TELEFON: 0650/163 89 kl 16-17 Må-Fr, dock ej dag före helgdag.

Kontakt

Bekantskap önskas med en tjej som värdesätter kulturell och andlig utveckling. Är 29-årig kille, intellektuell och sökande. Intresserad av musik, konst, livsåskådningsfrågor, samhällsdebatten m m.

Svar till "Göteborg", Sökaren f v b.

Manlig sökare, kreativ, konstnärlig, energisk, skorpion, 27 år. Efterlyser kvinna att bygga vidare i detta livet med.

Svar till "Tillsammans mot ljuset", Sökaren f v b.

Låt oss bli ett i den äkta kärleken, där kroppen smeks, hjärtats värme skiner som solen och förståndets tankar upplivar som levande vatten. Du kvinna, som törstar och hungrar efter visdom, kärlek och sanning: jag vill möta din blick, smeka din kropp och älska din själ.

Svar till "22 år", Sökaren f v b.

Mycket ensam förtidspensionerad man 38 år söker kvinna som har körkort och bil.

Svar till "UFO-encounter", Sökaren f v b.

Ensam, känslfull, vänstervriden konstnärstjej på 24 år söker medmänniskor! Mina intressen är många: livs-åskådningsfrågor (österländsk filosofi), musik, natur, odling, resor, bra litteratur m m.

Svar till "Soluppgång", Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 40 öre per ord + 4: - i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 10: -. Moms inräknad.

Vilket nonsens att tala om tillvarons meningslöshet. Livet är svårt, därför meningsfullt i högsta grad.

Vilhelm Ekelund

Sunrise. Engelskspråkig tidskrift från Teosofiska Samfundet - Pasadena. 10 nr/år endast 25:- kr. Skriv gärna och begär gratis ex. från Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Sthlm.

HOROSKOP

Personliga födelsehoroskop tecknas och tolkas. Uppgifter om tid och plats för födelsen erfordras. Mot postförskott 75:-, 150:- eller 300:- beroende på utförlighet. Års-horoskop ställes mot 50:-, 100:-, 200:- eller 300:-. Även rådgivning och undervisning i astrologi.

Astrolog Per Dahlin

Pl. 1253, 830 43 As
Tel. 063/302 39

VÄLKOMNA TILL VÅRT BIBLIOTEK

Teosofiska Samfundet Pasadena

Sveavägen 45, 1 tr., Stockholm.

Ni möter i vår litteratur en tidlös livsfilosofi, som belyser dagens mest trängande frågor och behov.

Öppet sept-maj
Månd + onsd 12-15
Tisd + torsd 17-19

Försäljning av vår litteratur sker huvudsakligen genom vår gen.-agentur Rönnells Antikvariat, Birger Jarlsgat. 32, 114 29 Stockholm.
Tel. 08/11 54 11/20 21 63

BUDDHASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska pali-kanon:

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:-

Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn
40 sidor, ca 19:-

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:-

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:-

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Hynek på svenska!

Det blev Berghs förlag som gjorde den nödvändiga kulturinsatsen att utge Hynek på svenska. I Sökaren har flera gånger framhållits att den förmodligen främste UFO-experten i världen, den amerikanske astronomiprofessorn J. Allen Hynek, borde översättas till svenska. Men förlagen har synt ointresserade. De har i stället gett ut mediokra eller dåliga svenska författare i ämnet.

UFO-rapporten (The Hynek UFO Report från 1977, 287 sidor, översättning av Harry Jörgens) med undertiteln *Vad U.S. Air Force förteget och varför* är Hyneks andra bok, efter *The UFO Experience*, som kom 1972, eller kanske rättare hans tredje, ty 1975 kom *The Edge of Reality*, som hans skrev tillsammans med Jacques Vallee.

Allen Hynek, 69, var det amerikanska flygvapnets astronomiske konsult i ca 20 år; hans uppgift var att bedöma om aktuella UFO-rapporter kunde ges en astronomisk förklaring. Men han gjorde även mer omfattande studier än så. Hans ursprungliga skepsis byttes i slutet av 1960-talet till en övertygelse att UFO-fenomenet var något okänt som krävde grundlig vetenskaplig undersökning: han kom att "inse att det i de bättre UFO-rapporterna låg långt mer än synvillor och självbedrägeri. Det rörde sig om ett fenomen bestående av nya empiriska data som krävde en långt mer seriös uppmärksamhet än Blue Book gav det."

"UFO-rapporten" handlar om flygvapnets felaktiga, inkompetenta undersökningar. I dess arkiv finns 13 134 rapporter (vilket bara är en liten del av alla UFO-rapporter, ca 50 000, som kommit till Hyneks och UFO-Centers kännedom). Hynek skriver att "ett noggrant studium av de mer ovanliga och oförklarade UFO-fallen...gör det säkerligen inte möjligt att betvivla att en 'intelligens' av något slag är i verksamhet. Men av vilket slag och varifrån?" "Och varifrån kommer dessa intelligenta varelser? Kommer de verkligen med en hälsning från fjärran världar, eller finns de på mycket närmare håll än man i allmänhet tror?"

I början var Hynek helt negativ till "tefaten". Han skriver att hans rapporter kan ha bidragit till att flygvapnets inställning blev att UFOs inte kunde finnas - allt kunde förklaras naturligt. "Jag ansträngde mig att finna astronomiska förklaringar till så många fall som möjligt, och i de fall detta inte lät sig

göras försökte jag dra fram så många naturliga förklaringar jag kunde. Ibland gick jag lite för långt." Hynek betraktade UFOs som dumheter, och han njöt av att kunna avslöja dem.

1953 tillsatte CIA en panel av vetenskapsmän som i fem dagar skulle studera några UFO-fall. Hynek var med. Han skriver att syftet med panelen var att med ett negativt uttalande ta död på strömmen av UFO-rapporter. Det var nämligen **UFO-rapporter** man var rädd för, inte UFOs! Man trodde bl a att en fiende kunde använda sig av sådana rapporter för att blockera landets kommunikationskanaler och för att sprida förvirring och hysteri bland befolkningen. Robertson-panelens rapport undertecknades av de fem mest framstående medlemmarna - Hynek blev inte omedd att skriva under.

Om panelens resultat skriver Hynek att det kunnat förutses. "Vetenskapsmän är livrädda för att uttrycka sitt stöd för något som kan få dem att framstå i ett löjets skimmer bland deras kolleger, allt som kan betraktas som 'ovetenskapligt'. De samfälliga beslut som olika symposier och kommittéer kommit till har därför på sätt och vis kunnat förutsägas. Vid en omröstning har deltagarna alltid valt 'den trygga linjen', vilken naturligtvis inneburit: anti-UFO."

"UFO-rapporten" är en kraftig kritik av det amerikanska flygvapnet för dess vettlösa attityd till problemet och dess undermåliga UFO-undersökningar. Detta är en kvalitetsbok, som givetvis alla UFO-intresserade måste läsa. Men den är inte precis någon UFO-underrättning utan ett synnerligen seriöst arbete. "Månadens bok" blir den aldrig.

(J. Allen Hynek föddes i Chicago 1910. Han blev filosofie doktor i astronomi vid universitetet i Chicago 1935 och har undervisat i astronomi vid Ohio Wesleyan University, Ohio State University och Harvard University. Sedan 1960 har han stått i spetsen för avdelningen för astronomi vid Northwestern University, Evanston, Illinois och varit chef för Lindheimer Astronomical Research Center. Han är numer pensionerad, men står i spetsen för Center for UFO Studies. Med UFO-frågan har han varit sysselsatt sedan 1948, då han blev vetenskaplig konsult i ämnet åt Air Force.)

SM

Om pingströrelsen

Jag skaffade ett recensionsexemplar av Dan Sundbergs roman *Vitare än snö* (Inferi 1979, ca-pris 55:-) eftersom den handlar om en person som växer upp med pingst-tron. Men människo- och miljöskildringen i denna bok är elak och utan förståelse; den är knappast levande eller trovärdig. Människorna beskrivs i negativa ordalag, med undantag från den älskade, som är en ängel. Sundberg har berättartalang, fast med en viss benägenhet att förlora sig i tråkiga språkliga utsvävningar och oklarheter.

SM

Profeten

Gud

Vad är sanning om "Gud"? För min del har jag en känsla att det gudomliga är den universella "medvetandesubstans" som bl a utgör "jaget" i alla levande varelser. Denna substans är tidlös: "du" kan alltså inte dö, eftersom det tänkande väsen som är din, min och allas innersta kärna, inte kan upphöra att finnas till (– men det individuella jaget är något tillfälligt).

SM

Evangelierna anger helt riktigt som det högsta moralbudet *älska din nästa så som dig själv*, men varför skall jag göra det, när jag naturligen upplever smärta och välbehag endast hos mig själv och inte hos min nästa? Svaret finns inte i Bibeln, men det finns i Vedanta, i form av utsagan *tat twam asi**, som i tre ord ger både metafysik och moral i ett. Du skall älska din nästa som dig själv – därför att du är din nästa, och illusion (avidya eller okunnighet) får dig att tro att din nästa är någon annan än du själv.

Paul Deussen

*) Det är du.

Bilden: En Ananda Marga-grupp. Kungsträdgården, Stockholm.

SÖKAREN

Nr 9 1979 Årgång 16
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 –8
Bankgiro: 372 –8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1979

ISSN 0038 –0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 64: – (1980 68: –)
Halvår 34: – (1980 36: –)

Annonsspriser (moms tillkommer):
Helsida 700: –, halvsida 450: –, småannonser 15: – per spalt-cm men minst 45: –.

INNEHÅLL:

Per Sellmann:
Gemenskapen "Omkretsen" 2

Folke Larsson:
Sai Baba, Gudsinkarnation 4

Didi Asitiima Brcis efterlämnade brev 9

Rolf Asare:

Ur min citatsamling 10

Rolf Ejvegård:

Det pytagoreiska förbundet 12

Litteraturutställning för icke-troende 15

Tomas Löfström:

Marx, Notowitch och Jesus i Ladakh 16

Per Sellmann:

"Nya dimensioner" 20

Magnetism – ett läkemiddel? 29

Vilka är "parapsykologer"? 30

Rolf Ejvegård:

Förföljelseernas tid 32